

Jobban odafigyelnek a diákok épségére

Iskolakezdésre készülve

Fotó: archív

A marosvásárhelyi 7-es számú iskolában idén áprilisban bekövetkezett tragédiát szem előtt tartva az új tanévben két-havonta megbeszélésre hívná össze a tanintézetek vezetőit a Maros megyei főtanfelügyelő a tanítási folyamat biztonságosságának ellenőrzése végett – hangzott el tegnap délelőtt a prefektúra ülésén, melynek egyik napirendi pontja a 2018-19-es tanévre való felkészülés volt.

Nagy Székely Ildikó

Ioan Macarie megyei főtanfelügyelő az iskolaablakból kizuhant diáklány esetére utalva hangsúlyozta, nem elfogadható, hogy a polgármesteri hivatal alkalmazottai oktatási időben javítási munkálatokat végezzenek a tanintézetekben.

Az új tanévre való felkészülést összegző jelentésből kiderül, hogy szeptember 10-én 623 tanügyi egység – 166 önálló jogi személyiséggel rendelkező és 439 más tanintézet alárendeltségébe tartozó óvoda, iskola – nyitja meg kapuit a megyében. A tavalyi ősszel 17-tel több, 640 oktatási

(Folytatás a 4. oldalon)

Hetvenezer lejre büntették

Tóth Sándort

Hetvenezer lejre büntették Tóth Sándort, Nyárádszereda polgármesterét, amiért nem hajtotta végre a marosvásárhelyi fellebbviteli bíróság végleges ítéletét, és nem távolította el a székeszékét a polgármesteri hivatal épületének homlokzatáról.

4.

Olvasásra ösztönzik a kiskamaszokat

A Verne-projekt azért indult, hogy segítse a megcélzott 9-14 éves korosztály olvasóvá válását. Szeretnének mankót nyújtani a gyerekek számára, aminek a segítségével felfedezhetik az olvasás örömeit. Ennek érdekében kortárs ifjúsági irodalomból válogatott mozgókönyvtárat hoztak létre, mintegy félszáz kötetet, amit a projektben részt vevő iskoláknak egy évre használatba adnak.

5.

A kellemetlen halitózis (2.)

A szájhigiénés szabályokat már korán meg kell tanítani a gyerekeknek, de arra is kell gondolni, hogy a fogkrémekbe manapság a hatószerek mellett mennyi tartósítószer, ízfokozót, festéket, aromát kavarnak bele, hogy jóízű, kellemes, tetszetős legyen

6.

3. Scolicamp-tábor

Harmadik alkalommal került sor a Scolicamp-táborra, az OrtoProfil Prod Románia és a Terápia és a Mozgásért Központ szervezésében, mely az országban egyedülálló módon közelíti meg a gerincferdülésben szenvedő gyerekek kezelését.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

Augusztus 27. – szeptember 30. között minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

műanyag American Standard HCM (Italy) szemüveglencsére, a következő dioptriartartományra: 0 ± 6,0 SPH és 0 ± 6/2 CYL (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Nagyon akarni

Antalfi Imola

Kampányszellő lengedez Marosvásárhelyen hétfő óta, amikor is egy „forgatagos” (ha lehetne, mosolygós hangulatjelet illesztenék ide) nyitóbeszélgetésen Bölöni László elmondta, hogy foglalkoztatja a hazatérés gondolata, a polgármester-jelöltség. Az erdélyi magyar pártok gyorsan reagáltak a legendás labdarúgó, sikeres edző kijelentésére: az RMDSZ, az EMNT és az MPP is közölte, támogathatónak tartják Bölöni László polgármester-jelöltségét a 2020-as önkormányzati választásokon. Akár „látatlanban” is. A magyar pártok mintha csak fellelegeztek volna: egyből megoldódna a jelöltállítás, nem kellene az elkövetkező bő másfél év alatt kemény munkával „felépíteni” senkit, borítékolva lenne a siker. Készen kapnák a – magyarok és minden bizonnyal románok által is támogatott, mondhatni – tüköletes jelöltet. Aki – mint maga is mondta – összefoghatná a különböző embereket, érdekeket, csapatban gondolkodik, újító szándékkal jönne, és képes lenne változást hozni a város életébe. Aki legyőzhetné adott esetben a jelenlegi polgármestert – ha az újra indulna.

A közösségi médiában persze szinte „robbant” a hír, szkeptikusokra, bizakodókra oszlik a kommentelőik tábora. Sokan agódnak, mondván, hogy Bölöni nem ért a közigazgatáshoz (legalábbis nem ehhez az igen „eredetihez”), nem találná fel magát az érdekcsoportok szövetségében (a személyeskedő hozzászólásokról most hadd ne szóljunk), mások viszont úgy gondolják, az itthon és külföldön is bizonyított, a vásárhelyiség szellemét magáénak valló Bölöni László simán megnyerné

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

30., csütörtök

A Nap kel
6 óra 38 perckor,
lenyugszik
20 óra 6 perckor.
Az év 242. napja,
hátravan 123 nap.

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:
max. 30°C
min. 14°C

Isten éltesse!

Ma RÓZSA, holnap ERIKA és BELLA napja.

ERIKA: az Erik (germán eredetű, jelentése becsület + hatalmas uralkodó) férfinév női párja.

***

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. augusztus 29.

1 EUR	4,6489
1 USD	3,9852
100 HUF	1,4321
1 g ARANY	154,2313

Olvassunk, borozzunk, pörögjünk a Forgatagon!

Könyvbemutatókra, színházba, kiállításokra, bűvészmuorra és a Borudvarba várják ma a forगतagozókat. A kínálat széles skálán mozog, gyerekeknek, fiatalabbaknak és felnőtteknek is ajánlanak programokat erre a napra.

Ma beindul a pörgés a Teleki Tékában, ugyanis az eddigi kerekasztal-beszélgetések és tematikus séták mellett kezdetét veszi a könyvvásár, amelynek keretében több könyvbemutatóra is sor kerül. A megnyitón olyan marosvásárhelyi személyiségekkel beszélget Lázok Klára főkönyvtáros, akik sokat tesznek azért, hogy az olvasás népszerű és kedvelt elfoglaltság legyen ma is Marosvásárhelyen. A *Te még olvasol? Miért? Olvasásra nevelési gyakorlatok Marosvásárhelyen* címet viselő beszélgetés 15 órakor kezdődik. 17 órától a Polis könyvki-

dónál megjelent Alattvalónak alkalmatlan. Pályakép Gálfalvi Györgyről című könyvet mutatják be, majd 18.30-tól Molter Károly: Komor korunk derüje, illetve Vitorlaének. Fiala költők antológiája „Újratöltve” 1967-2017 című kötetek bemutatására kerül sor. Az estét a Tékában Szotyri Anna Marosvásárhely-metszeteinek kiállítása, a *Vásárhely-villanások* zárja 19 órától.

A Színházi Forगतag keretében minden korosztály talál magának kedvére valót. Gyerekeknek (és nem csak) szóló *bűvészmuor* lesz az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház kistermében, Ledniczky Béla Belloni bűvész előadásában, 17 órától. Tínédszereknek a Kamaszok Ifjúsági Szintársulat *flashmobját* ajánlják, melyet a Kövesdombon, a Maros Művészegyüttes székháza előtti játszótérnél láthatunk 19 órától. Ugyan-

csak este 7-től a Magyar Állami Népi Együttes lép a Nemzeti Színház színpadára a *Magyar rapszódia* c. táncmússorral.

Végül pedig a *Borudvar* kínálatával zárják a csütörtöki ajánlót. A Forगतadalm utcai Borudvarban 16 órától az idén ötvenéves nagyváradi Metropolitan zenekar vezetőjével, Virányi Attilával beszélget Gáspár Attila, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház igazgatója. 18 órakor a Liliac pincészet boraival ismerkedhetünk meg jobban, majd 20 órától a B.Eat bisztrobán borvacsorára várják az érdeklődőket. A Borudvarban csütörtökön az Eztán együttes zenél.

A Vásárhelyi Forगतag augusztus 27. – szeptember 2. között zajlik, további információért érdemes felkeresni a www.forgatag.ro honlapot vagy a Vásárhelyi Forगतag Facebook-oldalát.

Megyei hírek

Szotyri Anna kiállítása a Tékában

Vásárhely-villanások címmel Szotyri Anna művésznő Vásárhely-metszeteit bemutató kiállítás nyílik augusztus 30-án, ma este 7 órától a Teleki Téka árkádjai alatt. A kiállítást megnyitja Spielmann Mihály. A tárlat szeptember 14-ig látogatható.

Tárlat a Kultúrpalotában

A Vásárhelyi Forगतag keretében augusztus 31-én, pénteken 18 órakor a Kultúrpalotában megnyílik a Keresztzódások című képzőművészeti kiállítás, amelyen 20 és 40 év közötti alkotók munkái tekinthetők meg. A tárlat augusztus 29. – szeptember 6. között három helyszínen: a Kultúrpalota Art Nouveau Galériájában, a K'arte Galériában, valamint a Bernády Házban látogatható. Szervezők: Vásárhelyi Forगतag, Maros Megyei Múzeum.

Állati jó találkozások

A marosvásárhelyi állatkert Állati jó találkozások programjával csatlakozik a Vásárhelyi Forगतag rendezvénysorozatához. Pénteken, szombaton és vasárnap három-három foglalkozásra várják a gyerekeket: 12 órakor a tevék ki-futójánál, 13 órakor az oroszlanok ketrecénél, 14 órakor az elefántháznál találkoznak a résztvevők.

Találkoznak a tanítóképzősök

Szeptember 1-jén délelőtt 10 órától a szászrégeni tanítóképzősök találkoznak az iskolában. A találkozó megemlékezéssel kezdődik az udvaron, ezt osztályfőnöki óra követi.

Második elosztás

Jövő héten iratkozhatnak be a betöltetlen helyekkel rendelkező középiskolai osztályokba a nyári számítógépes elosztás során kimaradt, nyolcadik osztályt végzett diákok. A liceumba készüők szeptember 3-6. között nyújthatják be felvételi kérelmüket, elosztásukra szeptember 7-én kerül sor. A szakiskolákba augusztus 31-én kezdődik az iratkozás, az igényléseket a szakiskolai osztályt indító tanintézeteknél kell benyújtani. Szeptember 5-6-án a megyei tanfelügyelőségen iratkozhatnak be szakiskolába a diákok.

Ünnepel Backamadaras

A backamadaras önkormányzat szervezésében szeptember 1-jén, szombaton zajlik a község napi rendezvénysorozat. Az ünnepség délelőtt 11 órakor ökumenikus istentisztelettel kezdődik. 13 órától bográcskozás lesz, 13 órakor megnyílik a helyi termékek hagyományos kiállítása. 14 órakor kezdődik a Fair Play-kupa. 16 órától kulturális programok tekinthetők meg, 19 órakor a Bekecs néptánegyüttes bemutatja Ember az embertelenségben című előadását. 20.30-kor koncertek kezdődnek, fellép a PentaChord, Kaly és Felszegi Annamari. A rendezvény utcabállal zárul.

Kirándul a Nagyinet

A Maros Megyei Könyvtár kövesdombi fiókja által működtetett Nagyinet program résztvevői számára a Szászszabes melletti Vörös-szakadékhoz szerveznek kirándulást szeptember 16-án, vasárnap. A kiránduló csapat maga készíti ebédre a gulyást. Érdeklődni és feliratkozni Illyés Claudia könyvtárosnál lehet a kövesdombi könyvtárban, illetve a 0748-741-507-es telefonszámon.

Zereda 2018

Hatodszor is megnyitotta kapuit Nyárádszereda alkotótábor, a Zereda Art Camp. A Tordai Levente és Tordai Salló által kezdeményezett és működtetett művésztelep idén augusztus 27. és szeptember 5. között lát vendégül kilenc képzőművészt. A Berze Imre székelyudvarhelyi szobrászművész irányításával zajló táborozáson több hazai és külföldi városból érkezett alkotók dolgoznak. Daczó Enikő, Dóró Sándor, Fábán Emőke, Kuti Botond, Major Barna, Peter Felix, Sipos Gaudi Tünde, Szabó Csongor és Berze Imre munkáit a marosvásárhelyi táborozó kiállításán ismerheti meg a közönség. A tárlat a Bernády Házban nyílik meg szeptember 5-én 18 órakor. Az alkotások méltatója Kovács Árpád művészettörténész. Fellép Boldizsár Szabolcs fuvolaművész.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Tánckavalkád a folknapon

Szeptember 1-jén a Maros Művészegyüttes és a Vásárhelyi Forगतag közös szervezésében folknapra várják az érdeklődőket. Ezen a napon reggeltől estig a magyar népi kultúrához kötődő tevékenységek zajlanak a Ligetben, mint például gyerek és ifjúsági néptánegyüttesek fellépése, néptánc- és népdalantítás, népzenei koncert, folklórelőadás. A program szerint 11 és 13 óra között az érdeklődők néptáncoktatáson és egyéb interaktív programokon vehetnek részt. 13 órától néptánegyüttesek műsorait nézhetik meg, mint például a vásárhelyi Napsugár, Csillagfény és Borsika, Gyulakutáról a Szivárvány táncegyüttes, a marosvécsi néptáncsoport, a Százfonat Erdőszentgyörgyről, a Gyöngyvi-

rág Csittszentivánról, a Bokréta Körtvélyfájáról, a Báborka Felfaluból, a Csapkebegyő Bándról, a Kincses együttes Backamadarasról, a Piros Bokréta Kibédéről, a Fűrge Lábak Szabédéről és az Árvácska néptáncsoport Erdőcsinadról. Az esemény célja a környező települések néptáncainak és hagyományainak bemutatása, népszerűsítése és megismeretése. 15.30-tól Kásler Magda-koncert lesz a Maros Művészegyüttes zenekarának kíséretében, majd 16 órától a Maros Művészegyüttes Tegnap a Gyimesben jártam című előadását láthatják.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

Barabási Attila Csaba igazgató

Duplán kedvezett a szerencse

Fotó: Nagy Tibor

Negyvennégy hűséges előfizetők jelenlétében tegnap sor került a Népújság által felajánlott havi nyeremények kiosztására. A *Hűséges előfizető* nyereményjátékokra Marosvásárhelyről 285 levél érkezett, vidékről 56. A jelen levő gyerekek a következő nyerteseket sorsolták ki: a két vidéki nyertes: Kiss Péter (Szászrégen, Iskola u. 11/31. sz.) és Ács Rozália (Maroszentgyörgy, Új u. 609. sz.). Marosvásárhelyi nyertesek: Gagy Edit (1848. út 40/8. sz.), Meny-

hárt Margit (35. sz.), Matei Mária (személyesen vette át nyereményét) és Mihály Ferenc (Dózsa György u. 42/22. sz.). A Népújság-sorsolás történetében először a 100 lej értékű *Hűségombola* díjat is a jelen levő Mihály Ferenc nyerte.

A nyeremények átvehető munkanapokon 8-14 óra között a szerkesztőségben, az 57-es irodában, telefon: 0742-828-647.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirooska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Afrikai sertéspestis

Az államfő mulasztással vádolja a kormányt

Felkészületlenséggel és mulasztással vádolta szerdán Klaus Iohannis, Románia elnöke a kormányt az afrikai sertéspestis terjedése miatt, és sürgősen valamennyi szükséges intézkedés meghozatalát követelte a kórokozó megfékezése érdekében.

Az államfő egy közleményben bírálta a szociálliberális kabinetet, amellyel politikai konfliktusban áll, korábban többször követelte Viorica Dăncilă miniszterelnök lemondását.

Az államfő szerint mindazoknak, akik eddig nem kezelték megfelelően ezt a válságot, vállalniuk kell a felelősséget. Legfőbb feladatként a kórokozó terjedésének megfékezését jelölte meg, valamint a pórus járt gazdák mielőbbi kárpótlását. Az elnök szerint a hatóságok nem megfelelő hozzáállása a csőd szélére sodorta a gazdákat. Emlékeztetett, hogy jelenleg tíz megyében több mint 700 fertőző góc szerepel a nyilvántartásban. Az elnök szerint a dél-kelet-romániai farmok lassan mind megszűnnek, a kár értéke több tízmillió euróra emelkedett, illetve több ezer munkahely szűnt meg.

Klaus Iohannis figyelmeztetett, hogy jelentős kereskedelmi lehetőségektől estek el a gazdák, aminek komoly következményei vannak a gazdaságra. Emlékeztetett, hogy a belföldi sertésfogyasztás mintegy felét a kórokozó által sújtott kereskedelmi farmok biztosítják.

Az elnök szerint a hatóságok nem tájékoztatták idejében és hatékonyan a lakosságot a kórokozó terjedésének veszélyeiről. Úgy vélte, hogy „az igazságszolgáltatással háborúskodó kormány elfelejtett megküzdeni az afrikai sertéspestissel”.

Iohannis szerint a kormány nem készült fel a beteg állatok

elégetésére, az állatok szállításának nyilvántartása is hiányos, ami mind hozzájárul a kórokozó terjedéséhez.

A kormány korábban elutasította azokat a bírálatokat, melyek szerint nem intézkedtek volna megfelelően az afrikai sertéspestis ellen.

Szombaton jelentették be, hogy a kórokozó megjelent Románia legnagyobb farmján, Brăila megyében, ahol mintegy 140 ezer állatot kell megsemmisítenie a hatóságoknak. Előtte már több mint 117 ezer sertést pusztítottak el egész Romániában, ahol tavaly júliusban mutatták ki először a kórokozót Szatmárnémetiben.

Bulgária kerítéssel akadályozná meg a kór átterjedését

Bulgária befejezte a kerítésépítést a bolgár-román határon. A 133 kilométeres kerítéssel azt próbálja megakadályozni, hogy a vándorló vadállatok Bulgáriába is átjuttassák a Romániát sújtó afrikai sertéspestis kórokozóját.

A kerítésépítésről az Agerpres román hírügynökség közölt hírt a bolgár Novinite hírügynökségre hivatkozva. Janko Ivanov bolgár mezőgazdasági miniszterhelyettes közölte: a kerítést négy hét alatt sikerült megépíteni.

„A kerítés elkészült a 133 kilométeres határszakaszon, jelenleg szögesdrótot és olyan elemeket szerelnek fel rá, amelyek elriasztják a vándorló vadállatokat” – mondta a miniszterhelyettes.

Ivanov rendkívül aggasztónak vélte a romániai járványt, különös tekintettel arra, hogy a legnagyobb romániai sertésfarm, melyet elért a fertőzés, alig ötven kilométerre van a bolgár határtól. (MTI)

Nagyvárad polgármesteri hivatala felújítaná a leégett püspöki palotát

Nagyvárad polgármesteri hivatala húsz évre átvenné és felújítaná a szombaton leégett görögkatolikus püspöki palotát – jelentette be Ilie Bolojan polgármester kedden a Virgil Bercea görögkatolikus püspökkel közösen tartott sajtótájékoztatón.

Az Agerpres hírügynökség beszámolója szerint a polgármester elmondta: a püspökkel közösen keresték a megoldást a szombati tűzvész által okozott károk helyrehozására, és abban állapodtak meg, hogy partneri szerződést kötnek, amely révén az épületet a lehető legrövidebb időn belül újraépítik, és közösségi, kulturális térré alakítják. Az épületben konferenciatermek, múzeum és könyvtár kap majd helyet.

A polgármester hozzátette, a városháza 20 évre venné használatba az épületet, a püspökséggel közösen látna neki az új-jáépítéshez szükséges adománygyűjtéshez. Megjegyezte

azonban, hogy a város költségvetéséből is jelentős támogatásra lesz szükség.

A Bihar megyei önkormányzat közölte, hogy keddi ülésén százezer lejes gyorssegélyt hagyott jóvá a görögkatolikus egyház számára, hogy mielőbb megkezdhesse az új-jáépítés előkészítését.

A hatóságok még nem közölték, hogy mi okozta a Nagyvárad főterén álló műemlék épület szombati esti kigyulladását. Az online sajtóban azonban olyan, a tűzvész előtt készült felvételek kerültek nyilvánosságra, amelyek az épület elektromos hálózatának meghibásodására utalnak.

A tűzvészben megsemmisült az épület mintegy 1300 négyzetméter kitévő tetőzete és első emelete. A püspöki palotát ifj. Rimanóczy Kálmán tervei alapján építették 1903 és 1906 között. (MTI)

Tényleg?

A magyar értelmiség – én csak erről tudok valamit is mondani, tekintve, hogy a többi értelmiségbe még/már/soha nem tartoztam – időről időre felteszi magának a kérdést: gyáva-e a magyar értelmiség? Egyéb klasszikus osztályok előtt a kérdés értelmetlen vagy a szemérmesség kategóriájába utalható. A parasztság (úgy értem, farmerek, állattenyésztők, gazdálkodók, bérből, fizetésből, a máséból élők vagy tengődők, kiszorultak) és a munkásosztály (az összes valós és ráaggatott jelzővel, díszszóval és kötelességgel) fel sem teszik maguknak a kérdést, ugyanis nekik dolgozni kell, termelni, mert különben felkopik az állunk, államunk, sőt álunk is.

Persze úgy is lehet kezdeni az önfagatást: miről álmodik a magyar értelmiség? De nem, ez nem igazán fajsúlyos kérdés. El kell fogadnunk a társadalmi munkamegosztás kialakult rendjét, amely szerint az értelmiség dolga, cselekvése az elmélkedés.

Még ha látszólag semmit sem csinál, csak tördeli a kezét, lelkiismereti kutatásokat végez és elméleteket gyárt, szabadalmaztat.

Az első sorokban felmerülő kérdés rendszerint akkor merül fel vagy teríti le az értelmiségieket, amikor sorsfordító, sorscsapásokat elszenvedő időket él a hon, az ország, haza, nemzet és a törekény egyéni lét. Ezen a kérdésem aztán el lehet időzni, rágódni vagy csak veszködni hetekig, hónapokig, de akár évekig is. Ki meddig bírja. Ebből születnek a nagy művek, a mélyenszántó gondolatok, bölcs esszék, hamis feleletek, kötelező házi olvasmányok, jókötésű irodalom. Ezek kerülnek fel kötelezően az értelmiség valós és virtuális polcaira. Esetleg jobb időkben maga az értelmiség is magasabb polcokra.

Nos, itt van a kérdés gyökere. Gyávaságból, alkalmazkodásból vagy alkalmasságból/alkalmatlanságból kerül-e az értelmiségi magasabb besorolásba, válik főnökké, lesz göré, elnök, vezértitkár, igazgatósági tag, miniszteriális férfitú/hölgyemény? Persze ebből önként kínálkozik a másik kérdés, a

hegyi ösvény vagy pokolra szállás. Vállaljon-e az értelmiségi közéleti szerepet, legyen elkötelezett vagy engedetlen partizán, szabad és szabadelvű? Tulajdonképpen ez egy ostoba kérdés, látom be, ugyanis ki más vállalhatná a közéleti szerepet, a politikai cselekvést vagy ballépéseket, ha nem azok, akik rátekinést nyernek a közügyekre, uram bocsá', elhivatást éreznek magukban, akiket erre készít fel formális nevelésük (iskola, egyetem, tanfolyamok, szemináriumok) és a közviták, újságok, idegen nyelvű folyóiratok, elemzéstudomány, olvasmányok és tapasztalataik, állásos vagy valódi önbizalmuk, a közösség beléjük fecskendezett, reájuk spriccelt bizalma. Őket választják, ők lesznek a választók és a kiválasztott hivatalnokok.

A még tovább gondolkodók legtöbbször magányosok, búsak (ahogy az Ady Endre gondolta), merészek vagy meg nem értettek. Persze sértettek is.

Szóval a kérdésre érdemi feleletet szánó értelmiségiek rendszerint sokkal jobban szeretik a mondat második felét. Az el nem hangzott, de ott kísértő vibrálást: vagy sem?

A legjelentősebb pillanatok azok a mozzanatok, amikor a kérdés hirtelen időszerűvé válik. Történelmi perspektívában 1848, 1917–19, 1939, 1944–45, 1949, 1950–53, 1956 (kiemelten), 1989 és napjaink – akárhol. Bármelyik szekértáboron belül és a frontvonalakban. Bunkerekben és romkorcsmákban, katedrákon és csatornákon, Párizsban, Kolozsvárott vagy a Nádor utcában (találomra kiválasztott fővárosi utca).

A minap egy meghökkentő korombeli azt válaszolta a tévében az őt döbbenet figyelő kérdezőnek: Igen. Mit gondol, miért nincs még börtönben a magyar értelmiség fele, mint Törökországban? Mert fejet lehajtva gyávan hallgat, másról beszél, polcra kapaszkodik, beült a hatalomba. Langyos vízben áztatja lelkiismeretét. Már nem kell számolni vele.

Tényleg? Fájdalmasan igaz vagy jókora túlzás? Nos, te hogy gondolod, kérlek alássan?

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Ország – világ

Bizottság nélkül

Indokolatlan parlamenti bizottságot létrehozni az augusztus 10-i események kivizsgálására – jelentette ki kedden a Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE) vezetőtanácsi gyűlését követően Călin Popescu-Tăriceanu, a párt elnöke, aki egyben a szenátus elnöke is. Tăriceanu szerint hagyni kell az ügyészséget nyomozni, nincs szükség egyéb bizottságokra. Az ALDE elnöke azt nyilatkozta, hogy nem kapott tájékoztatást a Liviu Dragnea szociáldemokrata pártelnök ellen tervezett esetleges merényletről. Arról is beszélt, hogy levelet kapott Eduard Helvigótól, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) vezetőjétől, amelyet ugyan nem hozhat nyilvánosságra, de amelyben utalások vannak a protokollumokra is. (Agerpres)

Újra működik a dévai vár libegője

Újra működik a dévai vár libegője a műszaki szünetet követően, amit azért rendeltek el, mert az elmúlt héten kétszer is leállt: vasárnap 13 turista rekedt a libegőben, hétfőn pedig 19-en jártak hasonlóan. A felvonó egy rövid áramszünet miatt állt le – közölte akkor a városháza. A dévai önkormányzat szerdai közleménye értelmében 9 órakor újraindították a felvonót. Alin Suciu, a dévai várgondnokság libegőért felelős szolgálatának vezetője azt nyilatkozta, hogy az ellenőrző hatóság nagyváradi szakértői tegnap tesztelték a rendszert, és megadták az engedélyt a felvonó újraindítására. A libegő mindennap 9 és 21 óra között biztonságosan szállítja a turistákat. Utoljára 20.30-kor megy fel, és 20.50-kor jön le. (Mediafax)

Kutatásban az utolsók között

A kutatásra fordított összegek tekintetében Románia az utolsók között van az Európai Unióban – derül ki az Eurostat szerdán közzétett adataiból. Ezek szerint, míg 2016-ban az unióban átlagosan az országok nemzeti össztermékük 2,03%-át költötték kutatásra, Romániában ez a szám 0,48%. Ennél kevesebbet, 0,44%-ot, csak Lettország fordít kutatásra. Románia utolsó előtti a rangsorban a kiváltott szabadalmak tekintetében is, amelyek száma egymillió lakosra számolva 5,11, míg az uniós átlag ennek több mint hússzorosa, 111,97. (Agerpres)

Tiltakoznak a fuvarozók

A Romániai Fuvarozók Szövetsége (FORT) szeptember elején felfüggeszti a megyei és megyék közti személyszállítást, tiltakozásul a kormány őket érintő intézkedései ellen – írja a FORT szerdai közleményében. A szövetség meglátása szerint a szállítási minisztérium „erőszakkal” gyúrná le a szállítók torán a „legrosszabb” receptet, amely többek között liberalizálná a megyék közti személyszállítást. A közlemény szerint a minisztérium kezdeményezése „szétveri a komoly szállítócégeket, amelyek kibírták az eddigi változtatásokat, saját erőből építettek autóbussz-állomásokat, és úgy döntöttek, hogy nem hagyják el ezt az országot”. Az állítják: több javaslattal jöttek a vonatkozó rendelet tekintetében, de Lucian Șova miniszter egyetlenegy sem vett figyelembe. Egy júliusi közleményében a FORT arra figyelmeztetett, hogy nem kell megnyitni a külföldi fuvarozók előtt a belső piacot, hisz a teljes Európai Unióban „a liberalizálás nem más, mint egy átláthatatlan elmélet, amely azt szolgálja, hogy a nyugati vállalatok a keleti piac minél nagyobb hányadát megszerezzék”. (Agerpres)

Nagyon akarni

(Folytatás az 1. oldalról)

a választást, polgármestersége sikertörténet lehetne. Kimozdíthatná az évtizedek óta helyben topogó Marosvásárhelyt, lendületet hozna a város életébe. És azt hiszem, nem kell elmondanunk, hogy ez mit jelentene elsősorban a gazdaság szempontjából.

Bölöni László óvatos kijelentése, miszerint „foglalkoztatja” a polgármester-jelöltség gondolata, azért még nem bizonyosság. Déja vu érzésünk van, hiszen már volt egy korábbi történet arról, hogy ő lenne az ideális jelölt. Aztán valami miatt mégsem indult. Bizonyára megvoltak az okai rá. Most új helyzet van, új esély kínálkozik. Talán Bölöni László is érzi. Talán – és remélhetőleg – nemcsak foglalkoztatni fogja a gondolat, hanem tiszta szívből és nagyon fogja akarni a polgármesterséget. A kampányt, a választási harcot és főleg: a siker utáni munkát a közösség, a közjó érdekében, amihez elhivatottság, erkölcsi tartás, egészséges értékrend és erős akarat szükségeltetik.

Bölöni Lászlónak viszonylag hamar el kell határoznia, hogy – immár a magyar pártok támogatásának tudatában – felvállalja-e a polgármester-jelöltséget. Felelős döntés. A választások ugyanis közelednek.

Iskolakezdésre készülve

(Folytatás az 1. oldalról)
egységben kezdődött meg a tanítás, számukat a gyermekhiány miatt kellett bizonyos vidékeken csökkenteni – fejtette ki Ioan Macarie.

A jelentés adatai szerint a legnagyobb csökkenés a vidéki óvodák számánál tapasztalható, míg ugyanis tavaly szeptemberben 153, idén 145 tanintézetbe várják a falun élő óvodásokat. A 73 városi óvoda száma változatlan a tavalyhoz képest. Városon 22, vidéken 131 elemi iskola indul, I–VIII. osztályal működő általános iskolából jelenleg 42 van városon és 140 vidéken. Közép- és szakiskolai oktatás 32 városi és négy vidéki tanintézetben zajlik a 2018–19-es

tanévben. A jelentésből az is kiderül, hogy idén 86.180 diák kezd el az új tanévet a megyében. A főtanfolygató megjegyezte, hogy ez a szám iskolakezdésig még változhat.

Kamera- és őrhiány, lestrapált iskolabuszok

Ami az egészségügyi működési engedélyeket illeti, a jelentés szerint mindössze két tanintézet nem rendelkezik semmilyen engedéllyel: a segesvári Radu Popa általános iskolához tartozó hétúri óvoda és a csatófalvi iskola. Mindkét tanintézet visszaigényelt épületben működik, így nem fektetnek be, mosdó, vezetékes víz sincs bennük. 46 további tanintézet ideiglenes működési en-

gedélyt kapott, és az elkövetkezőkben teljesítenie kell a felzárkóztási terv (plan de conformare) előírásait. A legtöbb esetben a belső illemhely és a vezetékes víz hiányát kell orvosolni. A 46 tanintézet között nem szerepel megyeszékhelyi óvoda vagy iskola.

A tűzbiztonsági előírások terén a tavalyi 50 helyett jelenleg 30 tanügyi egységben vannak még hiányosságok. Ezek újonnan épült, illetve nemrég felújított épületek, amelyeknek bővítés, illetve a tetőtér beépítése miatt megváltozott a felületük, szerkezetük.

Nagy hiányosságnak számít, hogy a 623 tanintézetből 185 sem-

milyen biztonsági berendezéssel – térfelügyelő kamerával, őrző-védő szolgálattal – nem rendelkezik. Ennek kapcsán tett említést a főtanfolygató az áprilisban bekövetkezett tragikus esetről.

Az orvosolni való problémák között említette Ioan Macarie az iskolai kisbuszok állapotát is. A 2017–18-as tanévben nem kaptak új járműveket az iskolák, a meglévő kisbuszok többsége azonban tíz éve „teljesít szolgálatot”, így már nem alkalmas a diákok biztonságos szállítására. A jelentés szerint az új iskolai évben 37 tanügyi egység kisbuszát kell kicserélni. A járművet igénylő tanintézetek jegyzékében szerepel a maroskecei iskola is, amely eddig nem rendelkezett kisbusszal.

A jelentés arra is kitért, hogy az új tanévben 180 középiskolai osztály indul a megyében, ezekből 137 liceumi, 43 szakiskolai osztály. A nyári számítógépes elosztás során 3393 diák liceumi, 609 szakiskolai osztályba nyert felvételt. 461 hely maradt betöltetlen – főként szakiskolai osztályokban –, ezekbe szeptember 3–7. között osztják el az eddig beiskolázatlanul maradt diákokat.

Ioan Macarie a prefektúra ülésén hangsúlyozta, hogy a Maros megyei tanintézetek felkészültek a tanévkezdésre, ismertetője végén pedig azt is megerősítette, hogy a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum része a 2018–19-es iskolahálózatnak.

Újabb hatalmas bírság a székely zászló miatt Hetvenezer lejre büntették Tóth Sándort

Hetvenezer lejre büntették Tóth Sándort, Nyárádszereda polgármesterét, amiért nem hajtotta végre a marosvásárhelyi fellebbviteli bíróság végleges ítéletét, és nem távolította el a székely zászlót a polgármesteri hivatal épületének homlokzatáról. Az előjáró úgy látja, a sorozatosan elveszített zászlóperek pontos képet festenek arról, hogy mennyire tartják tiszteltben a közösségi jogokat Romániában – olvasható a Maros megyei RMDSZ közleményében.

Mózes Edith

„Sem emberként, sem polgármesterként nem tudom megemészteni, ami velünk történik. Klaus Iohannis szerint példaértékű a romániai kisebbségi modell, mégis a centenáriumi évében megbírságot kaptak a nemzeti kisebbséget, ha nemzeti szimbólumhasználati jogával szabadon szeretne élni. Nemcsak meggátolnak szabad önkifejezésünkben, hanem meg is bírságnak érte. Érthetetlen, hogy ez megtörténhet a 21. században egy európai uniós tagállamban” – mondta az előjáró.

A polgármester emlékeztetett: a nemzeti és regionális kisebbségek, valamint azok szimbólumai gazdagítják Romániát, éppen ezért érthetetlen, hogy az állam

Fotó: Gilgor Róbert László (archív)

veszélyforrásként tekint rájuk. Más európai országok a toleranciában és a békés együttélésben hisznek, miközben nálunk lassan sportot űznek a magyar közösség ellen irányuló támadásokból.

Tóth Sándor a Népszáság megkeresésére elmondta, azért kell fizetnie, mert nem hajtotta végre a marosvásárhelyi fellebbviteli bíróság végleges ítéletét.

– A székely zászló zavarta Dan Tănăsău-t és az általa vezetett egyesületet, és feljelentettek a prefektúrán. A prefektúra felszólított, hogy

vegyem le. Nem tettem meg, ezért a zászlók és a himnusz használatát szabályozó 1994. évi 75-ös törvényre hivatkozva a bírósághoz fordultak, és bírósági ítélettel köteleztek arra, hogy a hivatal épületéről távolítsam el a székely zászlót. Ennek sem tettem eleget, így a bírósági végzés végre nem hajtása miatt újra feljelentettek a bíróságon. Dan Tănăsău és a prefektúra azt kérte, hogy a 2015. december és 2016. október közötti időszakra, amikor a hivatalon ki volt tűzve a székely zászló, minden napra a minimálbér 20%-át és napi ezer lejt büntetést rójanak ki. A bíróság az 1000 lejt elutasította, és maradt napjára a minimálbér 20%-a. Ezt az összeget – 2015. december és 2016. október között, ami pontosan 291 nap – 70.260 lejtben állapították meg. Ebből 6.200 lejt bírósági illeték. Ezt a büntetést sem fizettem ki, viszont a 6.200 lejt leveszik a hivatal számlájáról.

A továbbiakban elmondta, hogy jelen pillanatban nincs anyagi kéréte ekkora pénzbírság kifizetésére, ezért jogászokkal és a kollégáival fog konzultálni az ügyben.

Végül hozzátette: a polgármesteri hivatalról lekerült ugyan a székely zászló, azonban a református templom udvarán négyszer nagyobb lengedez. „Továbbra is kiállok a közösségért és a székelységért, hiszen őket képviselem” – jelentette ki Tóth Sándor.

Egységes fellépésre van szükség szimbólumaink védelméért

Ma Tóth Sándort, holnap bármelyik székelyföldi önkormányzati vezetőt megbüntethetik azért, amiért egy regionális közösségi szimbólumot, a székely zászlót használja.

A 21. század modern Európájában elfogadhatatlan és méltatlan az a hozzáállás, amit a román állam és intézményei ebben az ügyben képviselnek. Elszomorító, hogy futószalagon születnek azok a bírósági ítéletek, amelyek közösségi vezetőinket bírságnak mondva csínált ürüggyel és akkora összegekkel, amelyeket képtelenség kifizetni.

Egzisztenciákat veszélyeztetnek, a közszolgálati munkától veszik el azok kedvét, akik az ország és a települések fejlesztésén dolgoznak. Félelmet és bizonytalanságot keltenek, holott a székely zászló használatával sem Tóth Sándor, sem más választott önkormányzati vezető nem volt tiszteletlen Románia szimbólumaival szemben, hiszen csak annyit tett, hogy Románia szimbólumai mellett a szabad önkifejezés elvén a helyi közösség szimbólumát is használta.

Az RMDSZ Maros megyei szervezete egyként áll ki Tóth Sándor, Nyárádszereda polgármestere mellett. Szolidaritásra biztat minden, RMDSZ-színekben megválasztott tisztségviselőt. Arra kéri őket, lehetőségeikhez mérten járuljanak hozzá a szövetség szolidaritási

alapjához, ezzel is támogatva a tetemes büntetés kifizetését.

Nem hátrálunk meg!

A pénzbeli felajánlásokat a Novum Forum Siculum Egyesület által kizárólagosan erre a célra nyitott és elkülönített bankszámlák egyikére kérjük:

Egyesület neve: ASOCIAȚIA NOVUM FORUM SICULORUM EGYESÜLET

Adószám: 39329492

Számlavezető pénztintézet (románul): Banca Transilvania sucursala Târgu Mureș
Lejes bankszámla: RO24 BTRL RONC RT04 4391 4002
Eurós bankszámla: RO98 BTRL EURC RT04 4391 4001
Forintos bankszámla: RO14 BTRL HUFC RT04 4391 4001

SWIFT-kód: BTRLRO22

Az adomány átutalásakor kérjük, tüntesse fel a megjelölés (menüjében) részét, hogy: DONAȚIE. Az adományok rendeltetésszerű hasznosításáért felelősséget vállalunk, és ennek nyilvánosságát biztosítjuk. Felmerülő kérdéseiket a szolidaritásalap@rmdsz.ro e-mail-címre várjuk.

Péter Ferenc,

az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke

Csökkenett Románia népessége

Tavaly több mint 120 ezerrel, megközelítőleg egy Nagybánya méretű város lakosságával csökkent Románia népessége – derült ki a statisztikai hivatal szerdán közzétett jelentéséből.

Romániának 2018. január elsején 19 millió 524 ezer lakosa volt, 120,7 ezerrel kevesebb, mint egy évvel korábban. A csökkenés nagyobb része a továbbra is negatív tartományban lévő természetes szaporulatnak tulajdonítható: az élve születések száma 71 ezerrel elmaradt a halálozásokétól.

Jelentős fogyást okozott az is, hogy tavaly több mint 53 ezerrel többen költöztek el egy évnél hosszabb időre innen, mint ahányan letelepedtek.

Az ország népességéről szóló ideiglenes jelentésében a statisztikai hivatal rámutat: Romániában tavaly is fokozódott a lakosság elöregedése: míg a 15 év alattiak aránya (15,6 százalék) állandó maradt, a 65 év felettié enyhén (0,4 százalékkal) emelkedett (18,2 százalékra). Az úgynevezett függőségi ráta – amely azt tükrözi, hány gyerek és időse jut száz aktív (15-65 év közötti) felnőttre – 50,1-ről 50,9 százalékra nőtt.

Románia természetes népszaporulata 25 éve, 1992-ben került negatív tartományba, azóta egyre súlyosbodik a népességfogyás.

Az ENSZ egyik előrejelzése 2050-re 14,5 milliós lakosságot jósolt Romániának, amennyiben nem változik a népességet befolyásoló főbb mutatók alakulása. (MTI)

Hat év után ismét kárpáti kalandverseny

Fotó: Vajda György (archív)

Szeptember elsején reggel 6 órakor Szovátán rajtolt a Carpathian Adventure legújabb kiadása, amely hosszas (hatéves) kimaradás után az Outward Bound Ifjúsági Egyesület 25. évfordulójának tiszteletére indul újra.

A versenyen négyfős csapatok mérkölnek össze fizikai és szellemi erejükkel és kitartásukkal egy 90 km-t felölelő versenyúton, amelyet 30 óra nonstop futamidő alatt kell megtenniük. A versenyen a gyalogtúra, tutajozás és kerékpártúra váltja egymást. A két leghosszabb távot felölelő próba mellett a csapatoknak tutajt kell építeniük, egy 45 m-es sziklafalon kell leereszkedniük és egy 15 méteres patak fölött kell átkelniük a célig. A verseny a Görgényi-havasokban és Szovátán – Sóvárad környékén fog zajlani. A résztvevők több országból, helyszínből érkeznek: Egyesült Királyság, Németország, Bukarest, Beszterce, Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelyudvarhely és környéke.

A díjátadó ünnepség szeptember 2-án, vasárnap 13 órakor lesz az Outward Bound Ifjúsági Központban, Szovátán. Várják az érdeklődőket.

A verseny jótékonyági jellegű, és a benevezési díjat meghaladó adományokból az Outward Bound Romania ifjúsági programjának a fejlesztését támogatják.

A szervezők külön köszönetet mondanak az adományozó cégeknek és szervezeteknek: Outward Bound Trust UK Nagy-Britanniából, Orizont Hilfe zur Selbsthilfe Németországból, BestJobs, Unniper vállalatok, amelyek ezáltal hozzájárulnak a felelősségteljes fiatalok neveléséhez.

A versenyt támogatja a marosvásárhelyi OutLand üzlet, a csíkszeredai Gordius kötélygyár és az Isostar. A szervezésbe besegít az EKE Marosvásárhely és a Salvaspeo Maros megyei hegyimentő-szolgálat. A helyszín egy részének használatát a szovátai Maros Közbirtokosság biztosítja. (közlemény)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Olvasásra ösztönzik a kiskamaszokat

Manapság, amikor a gyerekek, fiatalok körében is egyre inkább teret hódít az internet, és sajnos a nyomtatott könyv rovására, igen dicséretes és hiánypótló a marosvásárhelyi Brassai Eszternek és csapatának a kezdeményezése, a Verne-projekt az olvasóvá nevelésért, amely által elsősorban a kiskamasz korosztályt szeretnék olvasásra ösztönözni. A projekt részeként két, egy vidéki és egy városi iskolába juttatták el az igényes, kortárs ifjúsági művekből összeállított mozgókönyvtárakat, a cél újabb iskolák bevonása.

Menyhárt Borbála

A Verne-projekt azért indult, hogy segítse a megcélzott 9-14 éves korosztály olvasóvá válását. Szeretnének mankót nyújtani a gyerekek számára, aminek a segítségével felfedezhetik az olvasás örömét. Ennek érdekében kortárs ifjúsági irodalomból válogatott mozgókönyvtárakat hoztak létre, mintegy félszáz kötettel, amit a projektben részt vevő iskoláknak egy évre használatba adnak.

Ugyanakkor az adott tanintézetekben havonta szerveznek foglalkozásokat, ezek során az éppen

aktuális tematikára épülő drámajátékok segítségével dolgozzák fel az olvasottakat. Eddig a mezőpaniti Kádár Márton Általános Iskola és a marosvásárhelyi Romulus Guga iskola kapcsolódott be a projektbe.

A kezdeményezés eredeti célja, hogy főként hátrányos helyzetű diákokhoz juttassák el a könyvállományt és a közösségépítő foglalkozásokat, viszont szívesen vannak be minden olyan iskolát, ahol érdeklődnek a projekt iránt.

Brassai Eszter ötletgazda lapunk megkeresésére elmondta, van egy felnőttolvasóklubjuk, az Olvasóklub Marosvásárhely, amely egy baráti társaság kezdeményezésére indult el januárban. – Ezután kerestek meg minket a mezőpaniti iskolából, hogy szeretnék, ha a gyerekeknek is megszerveznénk ezt. Utána én kerestem meg a marosvásárhelyi Romulus Guga iskolát, hogy vevők lennének-e rá. Igent mondtak, és kitaláltam közben, hogy állítsunk össze egy mozgókönyvtárat, amit egy évre megkap az iskola, azután átadjuk egy másik iskolának. Emellett havonta egyszer eljárunk hozzájuk, és foglalkozást tartunk a gyerekeknek, ahol drámajátékokkal próbáljuk a könyvek tartalmát feldolgozni.

Egyrészt adományokból, másrészt pályázatok által állítottuk össze a könyvtárat, a mezőpaniti

Pro Pambus Egyesületen keresztül pályáztunk meg egy összeget, amivel biztosítottuk a paniti gyerekeknek a könyveket, valamint az egyéves foglalkozások költségeit. Ezenkívül a Swimathonra is beneveztünk a projekttel, ott is összegyűjtöttünk valamennyit, amiből újabb könyveket vásároltunk. A mozgókönyvtár tartalmát nem találmra válogattuk össze, hanem egy magyartanárno segítségét kértük hozzá, és kivétel nélkül igényes irodalom, azaz kortárs ifjúsági kötetek kerültek bele, amelyek ennek a korosztálynak szólnak, és esetenként akár a fiatalokat foglalkoztató problémákat vetnek fel.

A célunk az, hogy olvasásra ösztönözzük a gyerekeket, de ugyanakkor fontosnak tartom azt is, hogy a foglalkozások révén a gyerekek összegyűlnek egy hónapban egyszer, teljesen más közegben, mint máskor, kommunikálnak, kimondják a véleményüket, és egy teljesen más énjüket mutatják meg egymásnak, más viszonyt építenek fel, hiába voltak azelőtt is osztálytársak vagy barátok. Nagyon fontos, hogy a kamaszok élően, egymással szemben ülve kommunikáljanak, és erre kiváló lehetőséget nyújtanak ezek az alkalmak – hangsúlyozta Brassai Eszter.

Kérdésemre, hogy miért éppen a 9-14 éves korosztály, Eszter kifejtette, színházi munkája során sokat dolgozott kamaszokkal, interaktív nevelő előadásokat hoztak létre számukra, és úgy érzi, megtanulta, hogyan kell megszólítani őket. – A másik ok, hogy úgy érzem, ők az a korosztály, amelyet a legjobban „meg kell fogni”, ők még szomjaznak, hogy valaki odafigyeljen rájuk, és megkérdezze a véleményüket – tette hozzá.

Amikor arról kíváncsiskodunk, hogy az internet világában felnövő gyerekek mennyire érdeklődnek a könyvek iránt, Eszter bevallja, azt tapasztalja, hogy

inkább a felnőttekre jellemző, hogy az internet háttérbe szorítja az olvasást. – Mindkét csoportomban vannak gyerekek, akik nem feltétlenül azért jönnek, mert nagyon szeretnek olvasni, hanem örülnek a lehetőségnek, hogy eljöhessenek, új dolgokat próbálhatnak ki. Nem érzem náluk, hogy az internet határozza meg az életüket, ha van ilyen lehetőség, ami ki tudja őket mozdítani, kipróbálják.

Kint voltunk a mezőpaniti közösségi napokon, kivittük, köszömlére tettük a könyveinket, hogy lássák a szülők, gyerekek is, hogy kb. mivel dolgozunk, és igen nagy volt az érdeklődés. Igazából a vakáció után, szeptembertől indulnak a havi foglalkozások, de a Romulus Guga iskolába júniusban, az ismerkedő alkalomra is kb. 40 diák jött el, ami szerintem szép szám.

Tervezzük, hogy más iskolákat is bevonunk a projektbe, illetve hogy olyan helyekre is eljussunk és eljuttassuk a könyvtárat, ahol kevésbé férnek hozzá a gyerekek a könyvekhez. Azt látom, hogy inkább az a gond, hogy a szülők nincsenek tisztában azzal, hogy mit érdemes megvásárolni a gyerekeknek, mi az, ami az adott korosztálynak megfelel. És

ez nemcsak vidéken, hanem városi környezetben is probléma. Többnyire a kötelező háziolvasmányok kerülnek a gyerekek kezébe, de fontos lenne, hogy emellett olyan könyveket válasszanak, amelyek igényesek, de izgalmasak is, hogy kedvvel olvassák. Ha igénylik, a szülőket is nagyon szívesen útbaigazítjuk, van listánk az adott korosztálynak való olvasmányokkal – fogalmazott.

Könyvadományokat szívesen fogadnak

Brassai Eszter hozzáfűzte, eddig több mint félszáz könyvet szereztek be, és újabbak vásárlása van tervben, de ahhoz, hogy több iskolába tudjanak könyveket vinni, minél több kötetet van szükség. Már eddig is többen adományoztak, magánszemélyek is meghirdették, hogy milyen könyvekre lenne szükségük, és akadt, aki felajánlotta, hogy ő megvásárolja nekik az adott kötetet. De ha valakinek otthon, elfekvőben van olyan ifjúsági kötete, amit felajánlana, szívesen fogadják. A lelkes csapattal az Olvasóklub Marosvásárhely vagy a Verne-projekt az olvasóvá nevelésért Facebook-oldalon lehet kapcsolatba lépni.

Növeli az autizmus kockázatát egy rovarölő szer

Nagyobb valószínűséggel születik autista gyereke azoknak a nőknek, akiknek a terhesség ideje alatt magas DDT-szintet (erős rovarmérreg) mérnek a vérében – derült ki egy új tanulmányból, amely több mint egymillió finn kismamától vett vérminták elemzésére épült.

Korábbi tanulmányok már a DDT-t (diklor-difenil-triklóretán) és a PCB-eket (poliklórozott bifenilek) is összefüggésbe hozták a rák kockázatával, és azt sugallták, hogy a vegyi anyagok hatással lehetnek az agy fejlődésére és a kognitív funkciókra a gyermekkor elején. Ezeknek a tanulmányoknak a többsége a szennyezett helyekhez való fizikai közelség alapján becsülte meg az alanyok kitétségének mértékét – írta a nature.com.

Az American Journal of Psychiatry című folyóiratban publikált mostani tanulmány készítői azon-

ban a várandós nők vérében kimutatott DDT-szint alapján mutattak ki összefüggést, noha hangsúlyozzák, hogy eredményeik nem bizonyítják, hogy az autizmust a DDT okozná.

A nagy hatású rovarmérget már évtizedekkel ezelőtt betiltották, mivel felhalmozódik a szervezetben és károsítja a környezetet, ugyanakkor Afrikában olykor még ma is használják a szúnyogpopulációk kordában tartására.

A kutatók az anyák PCB-knek való kitétségét is vizsgálták, ám ez esetben nem mutattak ki összefüggést az ugyancsak régen betiltott kémiai vegyületek és az autizmus között.

A New York-i Columbia Egyetemen dolgozó Alan Brown és finn kollégái több mint egymillió olyan finn nő vérmintáinak elemzésére alapozták az eredményeiket, akik 1987 és 2005 között születtek.

A tanulmány szerint azoknak a várandós nőknek, akiknek a vére-

ben magas volt a DDT egyik bomlástermékének (DDE) szintje, 32 százalékkal nagyobb valószínűséggel született autizmussal a gyermeke, mint azoknak a nőknek, akiknek vérében alacsony volt a DDE-szint. Annak valószínűsége pedig, hogy az autizmus értelmi fogyatékkal együtt jelentkezik a

gyermeknél, kétszer magasabb volt azon nők esetében, akiknél emelkedett DDE-szintet mértek.

Brownnak két elmélete is van arra vonatkozóan, hogy a DDT miként növelheti az autizmus kockázatát. A DDT-ről már korábban kimutatták, hogy alacsony születési súlyt és koraszülöttséget okozhat,

amelyek ismert kockázati tényezői az autizmusnak. A DDT továbbá hozzákapcsolódik azokhoz a fehérjékhez, amelyek lehetővé teszik a sejtek számára a tesztoszteronra és egyéb hormonokra való válaszreakciót.

Rágcsálókon végzett kutatások már kimutatták, hogy az ilyen fehérjékhez kapcsoló vegyületek képesek károsítani a magzati agyfejlődést, különösen a hímeknél, ami azért fontos, mert a fiúknál gyakrabban mutatnak ki autizmust, mint a lányoknál.

Brown és kollégái most rágcsálókon végzett kísérletekbe kezdenek az elméletek tesztelésére.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) becslései szerint 160 gyermekből egy jön világra autizmussal világszerte. Az idegi-fejlődési rendellenesség kialakulásában számos tényező, egyebek között a genetika és a különböző környezeti feltételeknek való kitétség is közrejátszhat. (MTI)

Az autószerelő áriája

Szilágyi Mihály

1913-ban alapították Magyarország első taxivállalatát, amely Európában a hetediknek számított. A Főtaxi Zrt. áru-, személy- és postai szállítással foglalkozott. Az alapítónak, Haltenberger Samunak jó üzleti érzékét példázza, hogy rendkívüli eseményekre is igénybe lehetett venni az autóparkot: városnézésre, esküvői menetek lebonyolítására vagy akár autókölcsönzésre. Az alapítás évében már 200 benzines autó állt Budapest szolgálatára. A szolgáltatás világszinten is az élvonalba tartozott, ugyanis a legelsők között működtették az úgynevezett Drost-rendszert, ami a mai diszpécser-szolgálat őse. 1925-től a cég az összes taxi-ját szürkére festette, innen ered a „Szürketaxi” elnevezés (így egybeírva). Az egyre bővülő gépparkhoz javítóműhelyekre is szükség volt.

A Szürke Taxi vállalat egyik műhelyében mindig zengett a dal. Az egyik fiatal inaslegény folyton dalolt. Addig-addig énekelt, míg az egyik kollégája megjegyezte, hogy elmeletne operaénekesnek. Valószínű, hogy az első megjegyzést csak bóknak vette a fiatalember, de a kolléga nem tárgított, komolyra fordította a szót. Így történt, hogy Schulder József autószerelő elhatározta, fizetése egy részét énekórákra költi.

A Schulder név talán nem ismerős, de ha a Simándi József nevet halljuk, azonnal felcsendül az emlékezetünkben a Hazám, hazám kezdetű népszerű ária Erkel Ferenc Hunyadi László című operájából.

Ki hitte volna, hogy Simándi József, a magyar opera nagy titánja, autószerelőként kezdte a pályáját? Simándi mindössze három évvel volt fiatalabb a Főtaxinál. 1916-ban született Kistarcsán egy szerény anyagiak között élő családban. Iskolái elvégzése után azonnal munkát vállalt a műhelyben.

1938-tól rendszeres énekképzésre járt Posszert Emília énektanárhoz. Az autószerelő műhelyben egyre ígéretesebben zengett a dal. A kollégák már kezdték komolyan gondolni, hogy József kollégájuk előbb-utóbb lelép a műhelyből, és fellép a színpadra. Nem is kellett sokáig várniuk, mert 1939-ben a dalos kolléga elbúcsúzott. Bizonyára szürkébb lett a Szürke Taxi műhelyének a hangulata – talán még jobban illett hozzá a név...

Simándi a műhelyből a Városi Színház segédszínészi állását kapta, ahol kórustagként énekelt (ma Erkel nevével viseli ez az intézmény). A fiatalember szorgalommal és hűséggel állt az énektanuláshoz. Gyors fejlődését jelzi, hogy egy év múlva, 1940-ben már a Magyar Királyi Operaház kórusában a második tenor szólamban énekelt.

Ma azt is érdemes megjegyeznünk, hogy a fiatal énekes számára az ének jelentette az életet. Ne úgy értsük ezt, ahogy mostanság szokás, hogy „nem tudnék élni zene nélkül!” Nem, szó szerint kell vennünk ezt a kijelentést. Javában dült a második világháború, katonára szükség volt, gépészekre szintén. Ha Simándi nem születik jó zenei adottságokkal, ha nem énekel a műhelyben, ha nem figyel fel rá a kollégája, akkor minden bizonnyal a fronton találta volna magát, és a front kevés jóval kecsesgetett...

Tisztelettudó, alázatos emberként minden tanácsot meghallgatott. Mindig hálással emlékezett vissza Roubál Vilmos karmesterre, aki mellett öt évet énekelt.

Szólístaként először Szegeden mutatkozott be 1946-ban. Precízen betanult szerepének köszönhetően, hogy attól kezdve egyre több szólószerepet kapott. Sok más ember önteltté vált volna néhány siker után, és magának kívánt volna minden szerepet.

Simándi József nagy tisztelettel vigyázott a hangjára, Istentől kapott adományként óvta hangszálait, sosem vállalta túl magát. Az is megtörtént, hogy inkább lemondott egy-egy híres főszerepet, mert azzal csak ártott volna magának. 1951-ben például néhány előadás után visszamondta Verdi Rigoletto című operájának főszerepét, pedig abban a műben egy világhírű sláger énekelhetett volna. Az asszony ingatag kezdetűt. Hogy miért mondott le erről a bravóros szerepről, azt egyetlen mondattal megmagyarázta: „az embernek meg vannak számlálva a magas c-i, nem szabad eltékoznia!” – emlékezik vissza Barlay Zsuzsa erre a megjegyzésre.

Művészként és magánemberként is szigorú volt önmagával és a zenével is. Ez a szigorúság rendkívüli igényességben mutatkozott meg, amit másoktól is megkövetelt. Teljesen tisztában volt vele, mekkora művészi értékkel rendelkezik. Szerepeit hihetetlen pontossággal tanulta. Fia, Péter gyerekkori emlékeiből idézett, melyekből kiderül ez a szakmai komolyság. „Édesapám nagyon komolyan készült valamennyi szerepére. A fellépési napok délelőttje pihenéssel, kertészkedéssel telt, a kiadós, háromfogásos ebéd után szöveget memorizált, majd csak a beszkálzás után ment be a színházba. Nagyon fontos volt számára a pihenés, a csend és a jó étel. Azt tartotta: a rántott húsban van az erő! Az általa »bolondnehéz« szerepeket a fellépés előtti napon otthon kétszer előadta. Ilyen volt például Verdi Aidájából a Radames románc. A felkészülési idő alatt csendben kellett lenni. Emlékszem, milyen eréllyel vetett véget a há-

zunk előtti focizásnak, és küldött a szobámba tanulni.”

Fiától azt is megtudjuk, hogy „Bánk jelmezt száznegyvenhatszor öltötte magára”. Úgy tűnik, a Hazám, hazám kezdetű ária nem csak egy népszerű melódia, hanem Simándi József Magyarországhoz való viszonyának a kifejezője is. Tehetsége volt hozzá, hogy külföldi színpadokon világhírnévre és gazdagságra tegegyen szert. Meg is tehetné volna, hiszen 1956 és 1960 között a müncheni Staatsoper színpadán is énekelt. Hazaszeretete, honvágya azonban nem engedte el. Inkább visszatért, és Magyarországot szolgálta tehetségével.

Tudását nem valami titkos kincsként őrizte. 1978-1986 között a Zeneakadémián tanított. De tanított ő a színpadon is – nemcsak éneket, hanem emberséget is. Csavlek Etelka operaénekesnő elragadtatással emlékezett vissza a nagy művésszel való első művészi találkozásra. „1985-ben Mihály Andrásról kaptam egy felkérést a televízióban futó sorozatába (A TV Zenei Klubja volt a műsor címe), amelyben operákat mutatott be és elemzett. Akkor épp a Bánk bánra készült, és nagyon szerette volna, hogy a 2. felvonásban én énekeljem Melindát. Majd közölte, hogy Simándi József lesz Bánk. Én nagyon meglepődtem, el sem hittem igazán. És volt bennem egy drukk, nem félelem, hogy meg-

felelek-e, és hogyan fogad el engem egy ilyen óriási művész, mint Simándi? Ugyanakkor az az érzés is megszólalt bennem, hogy ha már kiválasztottak Melinda szerepére, az nem lehet véletlen. Aztán elérkezett a próba, az első találkozás napja. Fantasztikusan nyugodt, csendes szavú, kedves, mosolygós ember jelent ott meg, aki teljesen természetesen viselkedett. Nem éreztem benne semmi felsőbbrendűséget, nem éreztem, hogy kezdő vagyok (hiszen még csak két-három éve voltam a színházban). Nem éreztem, hogy bármi negatívum áradt volna felém belőle. Elfogadott engem.”

Külön tisztelendő, hogy bár rajongtak érte a nők, helyzetét sosem használta ki. Az 1960-as években a lányok tolongva vették körül, és kértek tőle egy-egy dedikált fényképet, de fényképnél többet senki sem kapott tőle. Amilyen tisztelettel állt a zenéhez, úgy tisztelte saját feleségét és a becsületét is.

Méltán mondja róla Ungár István, hogy ő volt a magyarok profétája – az operában. Az énekekben is megmaradt magyarnak, minden egyes szó tökéletes kiejtésére odafigyelt. Ettől volt ő igazán magyar énekes.

1997-től Simándi József hangja már csak a hangfelvételeken él, felköltözött a vezérlő csillagok világába. Példát mutatott, és ránk bízta, hogy tanuljunk e példából.

A kellemetlen halitózis (2.)

Bogdán Emese

– Fúj szembe a fallal, fiam, mielőtt kilépsz a házból – mondta sokszor nagymamám, mert ez bevett szokás volt az életükben, s a régiak talán jobban is vigyáztak arra, hogy lehetünk ne legyen kellemetlen mások számára. Betartották a három lépés távolságot, s bár akkor nem létezett rágógumi vagy légfrissítő tabletták, a gyógyszereszek természetes anyagokból sok jó szájfriessítő szert tudtak keverni. Az ember az esetek nagy részében nem érzékeli a saját szájszagát, csak a mások reakciójából jön rá, ha azok hirtelen elfordítják a fejüket, vagy hátrább lépnek beszélgetés közben. Valóban nagyon kellemetlen így szót váltani, egy hosszabb beszélgetés valóságos kinszenvedéssé válhat, mégsem teszünk eleget ellene. Az előző írásban is leírtam pár módszert a szájszag kiküszöbölésére, ebben a cikkben is erről beszélünk. Első lépésként, a rendszeres fogmosás mellett, a nyelvet is ajánlatos rendszeresen megtisztítani, vastag bevonatát (lepedékét) – mely a baktériumok, gombák táptalaja – eltávolítani. Erre is kitálatlak jó pár szerszámot, a fogkefe is alkalmas, de erős súrolással megsértheti az ízlelőbimbókat. Javasolt napi 2-3-szori szájoöblítés cink-laktáttal, víz-olaj emulzióval, szájjvízzel. A nyelvlepedék a gyomor problémáiról, candidózisról, szájszárazságról is árulkodik, amely vastag, sárgás vagy sötét, ragacsos, nyálkás lerakódás a szájban és torokban, keserű szájját és bűzös leheletet eredményez. Jó, ha naponta benézünk a szánkba, és a tükörben erélyesen hosszan kiöltögetjük

a nyelvünket (ez máskülönbben tisztító joggyakorlat is, edzi a nyelvgyököt, serkenti a vérkeringést a nyelvben és garatban). Csak így szerezhetünk tudomást nyelvünk állapotáról, és tehetünk a kellemetlenség ellen. A szájhigiénés szabályokat már korán meg kell tanítani a gyerekeknek, de arra is kell gondolni, hogy a fogkrémekbe manapság a hatószerek mellett mennyi tartósítószer, ízfokozót, festéket, aromát kavarnak bele, hogy jóízű, kellemes, tetszetős legyen. Illóolajok gondoskodnak a friss leheletről, a színezékek illeszkednek a fogkrém ízéhez, illatához, végül a fluoridok és tartósítószerkegészítik ki az egyéb hozzávalókat. A felső-

roltak közül néhány a kritika tárgyát képezi egészségügyi szempontból, pl. a nátrium-lauril-szulfát, ami a csomagoláson sodium-lauril-szulfát néven jelenik meg, és habzásra hivatott. Ha túl sok van belőle, irritálhatja a száj nyálkahártyáját (jó tudni, nem ijesztgetés céljából jegyzem meg, hogy ez az anyag a patkányméregben is benne van). Ha egy kisgyermek kezébe kerül a fogpaszta, s finom ízénél fogva enni kezdi, komoly mérgezési tünetek jelentkezhetnek! Ezzel szemben a natúr fogkrémek természetes tisztító-, polírozószemcséket és valódi gyógynövénykivonatokat tartalmaznak. Nincs bennük tartósítószer, szintetikus tenzidek sem, ezért nem is habzanak annyira. Az ételmaradékok, a kórokozók és foglepedék eltávolítása érdekében a fogkrémhez kristályos polírozószem-

cséket adagolnak. Lényeges hatóanyag a nagyon finomra őrölt kovaföld (silicea), a fehérítőkréta vagy kalcium-karbonát. A kovaföld mezei zsurlóból vagy algákból is előállítható. A nagyon érzékeny fogínyre inkább csiszolóanyag-mentes fogzselé ajánlott. A legtermészetesebb, legolcsóbb öblítőszert a sós vizes gargarizálás vagy a szódaporos (szóda-bikarbonás) szájoöblítés. Az érzékeny, vérző vagy gyulladt íny csillapítására javasoltak a csersavas, összehúzó jellegű öblítők, a mirha, a kökény, a vérontó pimpó. De ismertek a fogkefére szórható gyógynövények örleményéből készült fogporok is.

Az ájurvédikus szájoápolás része az olajrágás vagy „olajhúzás” is, melyből egy evőkanálnyit kell a szájban 2-3 percig zubogtatni, úgy, hogy az olajat előre-hátra szűrjük a fogainkon keresztül, azután kiköpjük. Az olaj leoldja a káros anyagcseretermékeket, erősíti a fogínyet. És nem szólunk még a fogszuvasodásról, mely a savas táplálkozás következménye. A cukor is táplálja a káros baktériumokat, melyek savas kémhatású anyagcseretermékeket termelnek. Általánosságban elmondható tehát, hogy változatos, ballasztanyagokban gazdag étrendet kell beállítani, és tartózkodni a savas, cukros ételektől. Fontos a fogak közötti rések rendszeres tisztítása is, fogselyemmel, szájuzuhanyal vagy speciálisan erre a célra kiképzett fogkefével. Mindezek mellett jó, ha van egy bizalmasunk, aki diszkrétan figyelmeztet, ha kellemetlen a leheletünk, de mi is szólhatunk, természetesen óvatosan, diszkrétan, sok jóindulattal, ha munkatársainknál, rokonainknál ezt az anomáliát tapasztaljuk. Sok kellemetlenséget kiküszöbölhetünk ki vele.

Nyári zamatok

Sütő Edith receptjei

Zöldpaszulyleves zöldségekkel

Hozzávalók (4-5 személyre): 1 nagy sárgarépa, 1 hagyma, 1 piros húsú paprika, 60 dkg zöldbab, 2 dl tejföl, 1 evőkanál liszt, olaj, só, esetleg ecet, petrezselyemzöld.

Elkészítése: a kis kockákra vágott sárgarépát és paprikát, a finomra aprított hagymát néhány percig dinszteljük kevés felforrósított olajon. Felöntjük vízzel, felforraljuk, majd beledobjuk a megtisztított, darabokra törtelt zöldbabot, megsózzuk, és addig főzzük, amíg minden meg nem puhul. A lisztet simára kavargatjuk a tejföllel, felengedjük kevés forró lével, majd visszaöntjük a leveshez, és jól kiforraljuk. Ízlés szerint utána sózunk, ha szeretjük, kevés ecettel savanyítjuk, megszórjuk aprított petrezselyemzölddel, és friss kenyérral kínáljuk.

Paradicsomos lencsefőzelék sült csirkemellel

Hozzávalók (4 személyre): 1 hagyma, 1 púpozott teáskanál pirospaprika, 35 dkg vörös lencse, 2 pohár víz (5-6 dl), 2 dl

paradicsomlé, só, csilipor, 2-3 cikk fokhagyma, fél teáskanál őrölt kömény, zsiradék, petrezselyemzöld.

A feltételhez: 4 fél csirkemell, só, csilipor, pirospaprika, fokhagymapor, 5-6 evőkanál zsemlemorzs, olaj.

Elkészítése: a hagymát felaprítjuk, kevés felforrósított zsiradékon megdinszteljük, majd rászórjuk a pirospaprikát, és felöntjük kevés vízzel. Hozzáadjuk a jól átmosott vörös lencsét meg a zúzott fokhagymát, felöntjük a többi vízzel, fűszerezük ízlés szerint, és többször megkavarva kb. 10 perc alatt majdnem készre főzzük. Ekkor hozzáöntjük a paradicsom-

csomlevet, és azzal is főzzük néhány percig. Lefedve hagyjuk tállalásig. A fél csirkemelleket alaposan megszórjuk só, csili-, fokhagymapor és pirospaprika keverékével. Ezután megforgatjuk zsemlemorzsában, és kevés forró olajban, nem túl nagy lángon szép aranybarnára sütjük. A lencsével tállaljuk, petrezselyemzölddel megszórva.

Töltött padlizsán fokhagymaöntettel

Hozzávalók 3-6 személyre: 3 közepes, szép padlizsán, 1 hagyma, 1 sárgarépa, 10 dkg rizs, 5-6 cikk fokhagyma, 2 ágacska rozmarin, 1 tojás, 60-70 ml olaj, só, bors, 1-2 piros húsú kápiapaprika, 6 zöld színű csipős paprika (vagy 1-2 zöld kápia), 20 dkg mozzarella.

Az öntethez: 3 cikk fokhagyma, 1 vastag szelet citrom, só, 1 dl víz, 3-4 evőkanál olívaolaj.

A tállaláshoz: szalmakrumpli (elmaradhat).

Elkészítése: a rizst megfuttatjuk 1 evőkanálnyi olívaolajon, majd felöntjük dupla mennyiségű vízzel, és kavarás nélkül puhára főzzük. A padlizsánt megmossuk, hosszában félbevágjuk, és mindegyik fél padlizsánnak kivágjuk a belsejét úgy, hogy kb. 1 cm-es pereme maradjon. A csónakokat megszórjuk sóval, és állni hagyjuk. A hagymát fölaprítjuk és a felforrósított olívaolajon megdinszteljük. Amikor már üveges, hozzáadjuk a finomra reszelt sárgarépát, majd 2-3 perc múlva a szabálytalanra összeaprított padlizsánhúst is. Addig pároljuk néha megkavargatva, míg a padlizsán is meg nem puhul. A megfőtt rizst leszűrjük, hideg vízzel átöblítjük. Jól kinyomkodjuk. Egy tálba tesszük a padlizsános ragut, a főtt rizst, a zúzott fokhagymát meg a finomra aprított rozmarinot, hozzáadjuk a tojást, sózzuk, borsozzuk, és alaposan összedolgozzuk. A padlizsánacsónakokat folyó víz alatt

leöblítjük, papírtörkövel megszáritgatjuk, majd az elkészített masszát eloszlatjuk a mélyedésekben. A fél padlizsánokat kevés olajjal megkent hőálló tálba helyezzük, és mindegyik tetejére teszünk egy-egy szelet piros kápiapaprikát, illetve egy-egy egészben hagyott zöld csipős paprikát vagy kápiacsíkot. 200 fokra előmelegített sütőbe toljuk, és 25 percig sütjük. Ekkor kivesszük, a padlizsánok tetején széteszteljük a szeletekre vágott mozzarellát, és további 3 percre visszatoljuk a kerbe. Az öntethez a fokhagymát és a citromot kevés sóval mozsárban alaposan összezúzzuk, majd kicsinként belekavarjuk az olívaolajba. Végül felhígítjuk a vízzel. Az öntetet ki-kí magá adagolja a padlizsánacsónakokra. Az időközben megsütött szalmakrumplival tállaljuk.

Megjegyzés: készíthetjük hússal is; kb. 30 dkg darált húst használhatunk hozzá, és akkor adjuk a raguhoz, miután a hagymát és a sárgarépát megdinszteltük. Ha hússal készül, rizs nem muszáj bele.

Mentás citromfagylalt

Hozzávalók: 30 dkg joghurt, 12-15 dkg porcukor, 3 dl habtejszín, 1 zöldcitrom héja és leve, 1 citrom héja, fél citrom leve, 15 friss vagy 7-8 szárított mentalevél.

Elkészítése: a joghurtot simára keverjük a porcukorral, a citromhéjjal meg a finomra aprított vagy morzsolt mentával, és 15-20 percre félretesszük. A habtejszint keményre verjük, majd óvatosan beleforgatjuk az ízesített joghurtot is. A masszát műanyag edénybe öntjük, és a fagyaszobába tesszük néhány órára, kb. félóránként-óránként átkavarjuk, hogy szépen, egyenletesen fagyjon. Ha van fagylaltgépünk, a jól lehűtött masszát azzal kevertetjük ki, illetve tetszés szerint formákban is megdermeszhetjük.

3. ScolioCamp-tábor

Harmadik alkalommal került sor a ScolioCamp-táborra, az OrtoProfil Prod Románia és a Terápia a Mozgásért Központ szervezésében, mely az országban egyedülálló módon közelíti meg a gerincferdülésben szenvedő gyerekek kezelését. Az augusztus 5-11. között zajló eseménynek az OrtoProfil Marosvásárhelyen található országos rehabilitációs központja adott otthont.

Az egy hétig tartó összetett program nemcsak modern gerincterápiás kezelést, hanem pszichoterápiás és a társadalomba való beilleszkedést elősegítő foglalkozásokat is tartalmazott. A fiatal résztvevők megtanulták, hogy a fűző nem a kamaszkor ellensége, sokkal inkább egy eszköz, amely a gyógyulásukat segíti.

A statisztikák szerint ez a deformitás túlnyomó többségben a tinédzserkorú lányoknál diagnosztizálható (72%), ebből pedig 10:1 arányban alakulhatnak ki súlyos elváltozások. A scoliosis kezelése szabvány terápiás

protokollt igényel, mely az eset összetettségétől és a gerincgörbülettől függően tartalmazhat kintoterápiás gyakorlatokat, orthotikus kezelést (személyre szabott fűző) és nagyon súlyos esetekben sebészeti beavatkozást.

– Az esetek gyakoriságát tekintve, felhívjuk az egészségügyi hatóságok képviselőinek a figyelmét az országos scoliosis-szűrőprogram fontosságára. Figyelembe véve, hogy külföldön az ilyen típusú szűrőprogramok kötelezőek, és hogy a legtöbb szakember és szervezet támogatja ezeket, meggyőződésünk, hogy a korai kórisme jobb eredményekhez vezet, így kezdeti állapotban javítható vagy akár meg is állítható a gerincferdülés – véli Szilágyi Zsolt kintoterapeuta, az OrtoProfil országos rehabilitációs központjának szakembere.

A scoliosis a gerincoszlop frontális, szagittális vagy transzverszális síkban észlelhető deformitását jelenti. A jelenségnek több oka is lehet. A legelterjedtebb gerincferdüléstípus az idiopáthiás scoliosis, melynek ki-

váltó okai nem ismertek, és emiatt még mindig vita tárgyat képezi a szakemberek körében. Ez a scoliosistípus leggyakrabban a lányoknál alakul ki, számottevő elváltozás pedig serdülőkorban észlelhető. A kórisme megállapítását egy összetett rehabilitációs program követi, mely a Katharina Schrotthól származó háromdimenziós scoliosisterápiából, Vojta-terápiából, manuálterápiából és egy egyéni kivitelezésű fűző viseléséből áll. Ahhoz, hogy az eredmény optimális legyen, minden olyan külső hatást, mely súlyosbítja a gerincferdülést, mint pl. a mindennapokban felvett helytelen testtartás, ki kell zárni. Ezeket figyelembe véve, egy egyéni, személyre szabott terápiás program a scoliosis korrigálásához vezet.

A Katharina Schroth nevéhez fűződő háromdimenziós scoliosisterápia fő célja a gerincoszlop görbületeinek a kezelése, valamint a scoliosis fejlődésének lelassítása, illetve megállítása. Ugyanakkor a terápia megakadályozza az izmok, az ízületek és a csigolyák anatómiai elváltozásait, csökkenti az ízületi és gerincfájdalmakat, növeli a tüdőkapacitást és javítja a páciens kedélyállapotát.

– A gerincferdülés kezelését ajánlott idő-

ben elkezdni, hiszen ezzel megelőzhető a sebészeti beavatkozás. A scoliosisterápia a gerincferdülés korrigálására kialakított speciális mozgásgyakorlatokból áll, melyekkel látványos eredmények érhetők el. A gyakorlatokat a szakemberek szigorú felügyelete mellett kell végezni, hiszen a terápia célja a gerincoszlop aktív nyújtásával, háromdimenziós légzőgyakorlatokkal és az izomzat erősítésével kialakított helyes testtartás. Ez a kezelés 8 év felett már alkalmazható, és időtartamát kintoterapeuta szakember határozza meg. A legjobb eredmények elérésének érdekében a scoliosisterápiát kiegészítve kötelező egy speciális segédeszköz, a Chêneau-korsett viselése. Fontos kiemelni a fűző viselésének fontosságát, mely, amennyiben nem személyre szabott és egyéni kivitelezésű, komoly károkat is okozhat! – hangsúlyozta Goga Bogdan kintoterapeuta, a Terápia a Mozgásért Központ alapítója.

A ScolioCamp, az első országos gerincterápiás tábor 2017-ben elnyerte a COPAC (Krónikus Betegségekben Szenvető Betegek Szervezeteinek Romániai Szövetsége) „Innováció a páciensek támaszáért” díját.

Világszerte évente 820 ezer gyermek halálában játszik szerepet a szoptatás hiánya

A kisgyermek egészségét elsősorban anyatejes táplálással lehet megalapozni, az utóbbi 15 évben világszinten mégis szinte stagnált a kizárólagos szoptatás aránya, emellett az újszülötteknek majdnem a fele nem jut időben az egészséget megalapozó előtejhez – olvasható az Első 1000 Nap nevű tájékoztató program közleményében.

Felmérések szerint a világon évente több mint 820 ezer öt ével alatti gyermek és 20 ezer kismama halálában játszik szerepet a szoptatás hiánya – áll a közleményben, amelyben felhívják a figyelmet arra, hogy a változásokhoz szükséges edukációs rendszer kialakítása szükséges, amely világszerte segíti a kismamákat a szoptatási nehézségek legyőzésében.

Mint írják, augusztus elsején indult az anyatejes táplálás világhete, amelyet 1992-ben azért jelöltek ki, hogy világszerte hirdessék a szoptatás fontosságát és előnyeit, valamint felhívják a figyelmet a megoldandó problémákra, amelyekkel a kismamáknak táplálás közben kell szembenézniük. Az anyatejes táplálás jelentőségét olyan nemzetközi szervezetek is hangsúlyozzák, mint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vagy az UNICEF.

A kisbabák és kisgyermek egészségét már közvetlenül születésük után meg lehet alapozni megfelelő szoptatással: a WHO javaslata szerint az az ideális, ha az újszülött életének első órájában találkozik az úgynevezett kolosztrummal, azaz előtejjel, majd az első fél évben csakis anyatejet fogyaszt. A később-

biekben sem szabad hirtelen megszakítani az anyatejes táplálást: az első két életévben, a hozzátáplálás időszakában is erre érdemes elsősorban támaszkodni – olvasható a közleményben.

Ugyanakkor a felmérések szerint a kizárólagos anyatejes táplálás elterjedése stagnál: az utóbbi 15 évben globális szinten csak 7 százalékpontot növekedett, és általában elmondható, hogy az első órában pusztán az újszülöttek 45 százaléka jut előtejhez. A WHO és az UNICEF felmérései szerint évente több mint 820 ezer öt év alatti kisgyermek és 20 ezer kismama halálában játszik szerepet az anyatejes táplálás elmaradása vagy a nem megfelelő szoptatás, pedig a

megfelelő szoptatás számtalan egészségügyi előnnyel jár – írják.

„Bizonyított, hogy optimális szoptatással akár a felére csökkenthetjük az olyan gyakori gyermekkori betegségek kockázatát, mint a hasmenés vagy a különböző légúti fertőzések. A szoptatás emellett megvédheti a csecsemőt az asztmától, a bölsőhaláltól vagy a középfülgyulladástól, és csökkentheti a túlsúly és a 2-es típusú cukorbetegség kialakulásának esélyét. Emellett azt is kimutatták, hogy a gyermekek agyfejlődésére és kognitív képességeire is pozitív hatással van, és akár 2,6 ponttal is megemelheti az IQ-szintet. Az anyatejes táplálás ráadásul a kismamák egészségét is megvédi: csökkenti a szívproblé-

mák, a 2-es típusú diabétesz, valamint a petefészek- és mellrák kialakulásának esélyét, közvetlenül a vajadás után pedig elősegíti a méh összehúzódását és csillapítja a szülés utáni vérzést” – idézi a közlemény Csordás Ágnesnek, a Magyar Védőnők Egyesülete elnökének, az Első 1000 Nap program szakértőjének szavait.

Sokaknál az első fél éves, kizárólag anyatejre alapuló étrend sem valósul meg, noha a WHO ajánlása szerint két éves korig érdemes folytatni az anyatejes táplálást, a 20-23 hónapos gyermekek több mint felénél már korábban elhagyják a szoptatást. Ezen a tendencián szeretne javítani az Egészségügyi Világszervezet is, amely külön célként tűzte

ki a kizárólagos szoptatás arányának növelését.

A közlemény szerint a magyar adatok sem mutatnak „tisztán pozitív képet”: bár a magyar kisbabák egyharmadát kizárólagos szoptatás útján táplálják, egy felmérés szerint 2009 és 2014 között 3,6 százalékkal csökkent a csak anyatejjel táplált féléves csecsemők száma. Ugyanakkor a felmérés során azt is vizsgálták, hogy a hozzátáplálás idején hány egy év körüli kisgyermeket szoptatnak még: ez a 35 százalékos arány jelentősen magasabb, mint ami Görögország (6,4 százalék), Izland (16 százalék) vagy Luxemburg (11,8 százalék) helyzetét jellemzi.

Az anyatejes táplálás elterjedését nehezíti egyebek mellett, hogy az újszülöttek egy része képtelen az anyatejes táplálkozás megkezdésére, és a kisebesedett, fájdalmas mellbimbó is gyakran jelent gondot. Sok esetben nehézséget okoz még a mell vérbősége vagy formája, illetve az anyatejhiány és a szülés utáni stressz is. A szoptatással kapcsolatos gondok gyakran a kismamák edukációs hiányosságaira vagy bizonytalanságaira vezethetők vissza, ezért kifejezetten fontos lenne az egészségügyi szakemberek aktívabb bevonása és új támogatási rendszer kialakítása – írják.

A Magyar Primer Prevenció Orvosi Egyesület által létrehozott, Első 1000 Nap elnevezésű népegészségügyi tájékoztató kampány célja, hogy a szülők és az orvostársadalom figyelmét a fogantatástól 2 éves korig tartó időszak fontosságára irányítsa. A program jelenleg közel 200 szakembert és több mint 2 ezer szülőt tudhat támogatói között – olvasható a közleményben. (MTI)

A rejtvény főszereplője – főleg ismeretelméletéről híres – német filozófus nevét és egyik észrevételét közöljük.		IDÉZET 1.	MAGYAR POLITIKUS (GYULA)	KALIBER ERŐSEN KIVÁNO	NÉMET AUTÓ-MÁRKA	MEZŐ	KÖZLEKEDÉSI PÁLYA	A TEA ALKALOIDJA	SZIBÉRIAI FOLYAM FELVIGYÁZÓ TESTÜLET	ABBA AZ IRÁNYBA D-AM. HAJÍTÓFEGYVER	FRANCIA ARANY	BOBBY... (OLASZ ÉNEKES)	SZELID VAD INDIAI VERS-FORMA	LENDÜLET	...FERRER, FILMSZTÁR	...SÁMUEL, MAGYAR KIRÁLY	
		A															E
		A HIDROXIL-CSPORT JELE			AZ EGYIK APOSTOL					NEHEZTEL				SHAKESPEARE-KIRÁLY LÁB-IZÜLET			
		VBKUPANÉVADÓ (JULES)			A VÖRÖS BOLYGÓ		SZIGET (OLASZ)				IDE-ODA LENGET ALARM						EZTI
		...EKBERG (SZI.NÓ)					BALATON-P. HELYSÉG										A FELNÖTÉ VALÁS SEGÍTÉSE
IDÉZET 2.	M					...LEVENTE (HELTAI J.)				HOZZÁ-TARTÓZÓ HANGSOR					PÁRATLAN NECCI		OROSZ AUTÓMÁRKA
		KEMÉNY PAPIR															
		PÁGER... (SZINÉSZ) BECÉZETT OTILIA															
		KELETI SZENTKÉP		A SORS LÉNYEGE!		DISZNÓ-SZÁLLÁS		A GALLIUM VEGYJELE		TÉLI SPORT			LAK-RÉSZEK!		OFFSZÁJD		ASSZONY-NEVKÉPZŐ
		NEMZET (LATIN)		SÁNC A SAKKBAN		SZÁRMAZÓ, FAKADÓ		MORSE-JEL		FÜR... (SZIN.NÓ)			BÉKAPARADICSOM				
		ÓGÖRÖG TENGERI ISTEN		PÖDÖR (NÉP.)				SZEKÉRYNI TEHER					TEMESVÁRI IRÓ (ADAM)				
				NÉV (ANGOL)				LENGYEL VÁROS					OROSZ DINASZTIÁV.				
		ÓGÖRÖG TENGERI ISTEN			LÁBBAL ILLETÉS				PALATINUS				PARADICSOM				NÖVÉNY RÉSZE
					MAGY SZERZETESREND				MUNKA, TARGY				NÖVÉNY RÉSZE				
		PÓKSZERŰ ÁLLATKA		ZENEDRÁMA				CLUNYI APÁT				KÖZLEKEDÉSI PÁLYA		GYILKOL	LE		RÓKALAK
				LÁM				AKKOR INDUL!									
		KIHALT FUTÓ-MADÁR		RAJONGVA SZERETŐ				BECÉZETT ÖREGÜR				IDŐTLEN					KÉS RÉSZE
				ÁBRÁNYI... (KÖLTŐ)				OPERA (NÉMET)				JEMENI VÁROS					LONDONI VÁROS-NEGYED
		MENET RÉSZEI										ARAB FÉR-FINÉV					
		UDVARIAS MEGSZÓLÍTÁS		EGYSZERŰ GÉP			HIBÁZTATÓ VILLAMOS AUTÓBUSZ					...EKBERG (SZIN.NÓ)			HOLLAND VÁROS		ISMERT TÉNY JELZŐJE
				KERESZTŰL										...PACINO (SZINÉSZ)			
			AZONBAN			JAPÁN DRÁMA		ÁLLÓVÍZ		JUTTAT			BECÉZETT KATALIN				NÉVELŐ
			BERN FOLYÓJA			VILLANÓ-FÉNY		EZ A CSÓ MIKROSKÓP		...HACSA-TURJÁN (ZENESZERZŐ)			KIS TELEPÜLÉS				IRÁNI LOVAS NÉP
		VELE-SZÜLETETT			HAD VÁGÓESZ-KÖZ				CSIBÉSZ (JIDDIS)					CSÖKKEN A DAGANAT			
									RÓMAI SZ					TEA (NÉMET)			
		MADRIDI LAP		HÁZIKÓ		BOSSZÚT ÁLL				...DASZAJEV OR. FOCI-KAPUS					REDÓNY		KÖZÉPEN ÁLLÓI
				EBLAK		KÍGYÓ-HANG				KILOMÉTER							
		SZELLEMI ALKOTÓ						SÍRÁSRA KÉSZTET				NEM... (NEM TALÁLTA, RÉG.)					KERESZTŰL
								TONNA (RÓV.)				EGYEN!					AMPER (RÓV.)
L.N.J.	T								A FILOZÓFUS NEVE								

Az augusztus 23-i rejtvény megfejtése: **A mohóság csökkenti annak az értékét, amit sikerült összeszednünk.**

Buffon kikerült a PSG kapujából

Két egymást követő bajnoki fordulóban sem Gianluigi Buffon védi a Paris Saint-Germain labdarúgócsapatának kapuját. „Az Angers és a Nimes ellen Alphonse Areola kap lehetőséget, a továbbiakat majd meglátjuk” – mondta a párizsi klub sajtótájékoztatóján Thomas Tuchel vezetőedző a L'Equipe francia sportnapilap beszámolója szerint.

A júliusban a Juventustól igazolt Buffon a nyári felkészülés során a Bayern München és az Arsenal

ellen is szerepelt, illetve ő védett a Monacóval szembeni francia Szuperkupa-meccsen, és a bajnokságnak a Caen és a Guingamp ellen.

A német szakvezető úgy fogalmazott, fontos, hogy Areola is játszhasson, hiszen legutóbb májusban lépett pályára. Hozzátette, döntése nem hosszú távra szól, a világbajnok Buffon „sincs elfelejtve”, hiszen háromszor is kivételes teljesítményt nyújtott.

A Paris St. Germain az Angers elleni mérkőzését 3-1-re nyerte.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 3. forduló: Arsenal – West Ham United 3-1, Bournemouth – Everton 2-2, Fulham – Burnley 4-2, Huddersfield – Cardiff 0-0, Liverpool – Brighton & Hove Albion 1-0, Manchester United – Tottenham 0-3, Newcastle United – Chelsea 1-2, Southampton – Leicester 1-2, Watford – Crystal Palace 2-1, Wolverhampton – Manchester City 1-1. Az élcsoport: 1. Liverpool 9 pont, 2. Tottenham 9, 3. Chelsea 9.

* Spanyol Primera División, 2. forduló: Alavés – Betis 0-0, Athletic Bilbao – Huesca 2-2, Atlético Madrid – Rayo Vallecano 1-0, Espanyol – Valencia 2-0, Girona – Real Madrid 1-4, Leganés – Real Sociedad 2-2, Sevilla – Villarreal 0-0, Valladolid – FC Barcelona 0-1, Levante – Celta Vigo 1-2, Getafe – Eibar 2-0. Az élcsoport: 1. Real Madrid 6 pont, 2. Barcelona 6, 3. Sevilla 4.

* Olasz Serie A, 2. forduló: Cagliari – Sassuolo 2-2, Fiorentina – Chievo 6-1, Frosinone – Bologna 0-0, Genoa – Empoli 2-1, Inter – Torino 2-2, Juventus – Lazio 2-0, Napoli – AC Milan 3-2, AS Roma – Atalanta 3-3, SPAL – Parma 1-0, Udinese – Sampdoria 1-0. Az élcsoport: 1. Juventus 6 pont, 2. Napoli 6, 3. SPAL 6.

* Német Bundesliga, 1. forduló: Bayern München – Hoffenheim 3-1, Borussia Dortmund – Lipcsei RB 4-1, Mönchengladbach – Bayer Leverkusen 2-0, Hertha BSC – FC Nürnberg 1-0, Werder Bremen – Hannover 96 1-1, Freiburg – Eintracht Frankfurt 0-2, Mainz – VfB Stuttgart 1-0, Wolfsburg – Schalke 04 2-1, Fortuna Düsseldorf – Augsburg 1-2. Az élcsoport: 1. Borussia Dortmund 3 pont, 2. Bayern München 3, 3. Mönchengladbach 3.

* Francia Ligue 1, 3. forduló: Amiens SC – Reims 4-1, Bordeaux – AS Monaco 2-1, Lille – Guingamp 3-0, Lyon – Strasbourg 2-0, Olympique Marseille – Stade Rennes 2-2, Montpellier HSC – St. Etienne 0-0, Nantes – Caen 1-1, Nice – Dijon 0-4, Paris St. Germain – Angers 3-1, Toulouse – Nimes 1-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 9 pont, 2. Dijon 9, 3. Lille 7.

Huszonegy klubbal lesz teljes az Európa-liga főtáblás mezőnye

Csütörtök estére kialakul a labdarúgó Európa-liga 48 csapatos főtáblájának mezőnye, a selejtező negyedik fordulójának visszavágóját követően ugyanis elkel a még kiadó 21 hely.

A mezőnyben hat olyan klub van, amely magyar labdarúgót is foglalkoztat: Gulácsi Péter (Lipcsei RB), Lang Ádám (Kolozsvári CFR), Balogh Roland és Sallai Roland (APOEL), Kleinheisler László (FK Asztana), Korcsmár Zsolt (Midtjylland), valamint Szántó Tamás (Bécsi Rapid) ősszel nemzetközi kupamérkőzésen is pályára léphet, ennek feltétele azonban, hogy az utolsó selejtezős lépcsőfokot sikerrel vegye csapatuk.

A romániai klubok közül a Kolozsvári CFR mellett a Bukaresti FCSB is harcban áll a csoportkörbe kerülésért.

Csak a főtáblán kezdi meg szereplését 17 kiemelt együttes, míg

Couturier lövését még védi Arlauskis, az oldalra pattanó labdára azonban lecsapott a lesipuskás Turpel, és előnyt szerzett a Dudelange javára. Ezzel azonban nem volt vége, hiszen a különbség kétgólosra nőtt a végére, így a Kolozsvári CFR nevéssé tette magát, és erősen megnehezítette a dolgát a visszavágóra

további 10 klub – közöttük a Vidi FC – a Bajnokok Ligájából való kiesést követően kerül, illetve került már át a második számú kupasorozat csoportkörébe, amelynek sorso-

lását pénteken 14 órától tartják Monacóban.

A csoportkör küzdelmei szeptember 20-án kezdődnek, és december 13-ig tartanak.

Az utolsó selejtezőnap műsora

Labdarúgó Európa-liga, selejtező, 4. forduló, visszavágók (zárójelben az első mérkőzés eredménye):

* 17.00 óra: FK Asztana (kazah) – APOEL (ciprusi) (0-1), FK Ufa (orosz) – Glasgow Rangers (skót) (0-1)

* 18.30 óra: AEK Larnaca (ciprusi) – FK AS Trencsén (szlovák) (1-1)

* 19.30 óra: Koppenhága FC (dán) – Atalanta (olasz) (0-0), Lipcsei RB (német) – Zorja Luhanszk (ukrán) (0-0)

* 20.00 óra: Apollon Limasszol (ciprusi) – FC Basel (svájci) (2-3), KOLOZSVÁRI CFR (román) – F91 Dudelange (luxemburgi) (0-2) – TV: DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look TV –, PFK Ludogorec (bolgár) – Torpedo Kutaiszi (georgiai) (1-0), Makkabi Tel-Aviv (izraeli) – Sarpsborg 08 (norvég) (1-3), Molde FK (norvég) – Zenit (orosz) (1-3), Qarabag (azeri) – Sheriff Tiraspol (moldovai) (0-1)

* 20.15 óra: FC Midtjylland (dán) – Malmö FF (svéd) (2-2)

* 21.00 óra: Besiktas (török) – Belgrádi Partizan (szerb) (1-1)

* 21.15 óra: FK Shkendija (macedón) – Rosenborg (norvég) (1-3)

* 21.30 óra: Brøndby IF (dán) – KRC Genk (belga) (2-5), FCSB (román) – Bécsi Rapid (osztrák) (1-3) – TV: PRO –, Spartak Trnava (szlovák) – Olimpija Ljubljana (szlovén) (2-0)

* 21.45 óra: Girondins Bordeaux (francia) – KAA Gent (belga) (0-0), Burnley (angol) – Olimpikosz (görög) (1-3)

* 22.00 óra: Celtic Glasgow (skót) – FK Suduva (litván) (1-1)

* 22.45 óra: Sevilla FC (spanyol) – Sigma Olomouc (cseh) (1-0)

Döntetlennel búcsúzott BL-álmaitól a Vidi FC

Fotó: MTI

A Vidi FC 1-1-es döntetlent ért el a görög AEK Athén vendégeként, és 3-2-es összesítéssel elvesztette a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező utolsó párharcát, így ősszel az Európa-liga csoportkörében folytathatja nemzetközi szereplését. A lefűjást követően dulakodás alakult ki a játékosok között, ezért a játékvezető a horvát Marko Livaját kiállította, míg Niklas Hultnak, Juhász Rolandnak és Danko Lazovicnak sárga lapot adott.

A Vidi FC nem várhatta kedvező helyzetből az athéni találkozót, hiszen a párharc budapesti első meccsén az AEK Athén 2-1-re győzni tudott. A visszavágó előtt mindkét együttes szakvezetője képesnek tartotta a győzelemre és a továbbjutásra a csapatát, jóllehet utóbbihoz Marko Nikolic alakulatának minimum két góllal jobbnak kellett lennie a görög bajnoknál.

Az Athénba még begipszelt kézzel érkező jobbhatvéd, Fiola Attila is vállalta a játékot, karján már csak egy kisebb rögzítőkötés volt. Vele ellentétben nem játszhatott az első

Mestermérleg
A Vidi edzője, Marko Nikolic a találkozót követően hangsúlyozta: két érzés kavarog benne, mert egyrészt büszke a csapatára és ahogy játszott Athénban, ugyanakkor szomorú is, mert nem tudtak bejutni a BL-be, amire előzetesen szinte senki sem számított. A játékosok mindent megtettek a továbbjutásért, mindent kiadtak magukból, de hiányzott egy kis szerencse a párharc során és az AEK kapusa is kiválóan védett – tette hozzá.

Kiemelte, hogy jobbak talán nem, de rosszabbak sem voltak, mint a görög együttes.

Megemlítette, hogy vasárnap az FTC ellen fontos bajnoki rangadó vár rájuk és aztán ősszel az Európa-liga, ahol pontot, pontokat szeretnének szerezni.

Kérdésre elmondta: egészen kis dolgok döntöttek, de emelt fővel jöhettek le a Vidi futballistái a pályáról.

Az AEK trénera, Marinosz Uzunidisz szerint vezető góljuk után idegesen játszottak, mert sok pénz és a továbbjutás forgott kockán. Mint mondta, összességében jobbak voltak a Vidinél, ezért büszke a csapatára.

mérkőzésen kiállított Huszti Szabolcs, mint ahogy a görögök második gólját szerző – szintén piros lapot kapott – Taszosz Bakaszetasz sem.

Az első negyedórán a fehérváriak maximálisan betartották edzőjüknek azt az utasítást, hogy nem kell fejtellenül támadni a továbbjutást jelentő sikerhez, hiszen többnyire a görögök vezettek támadásokat és alakítottak ki helyzeteket Kovácsik Ádám kapuja előtt. Az eredeti esőben kiegyenlítettébbé vált a játék, egy sarokrúgást követően Anel Hadzic fejese jelentett veszélyt a hazai kapu előtt, majd Danko Lazovic kiválóan elvégzett szabadrúgását toltta ki ujhegygel Vaszilisz Barkasz.

Félóra elteltével a Vidi FC kapusának kellett egymás után több nagy védést bemutatnia, miközben

a fehérváriak nagy erőket mozgósítottak a góllért. A szünet előtt Marko Livaja húsz méterről eleresztett bombája centiméterekkel elkerülte a vendégkaput. A második félidő elején az AEK került közelebb a Bajnokok Ligája főtáblájához, miután a Fiola Attila szabálytalanságáért megítélt büntetőt Petrosz Mantalosz magabiztosan értékesítette. A Vidi FC nem esett kétségbe, és egy Kosztasz Galanopuloszról saját kapuja felé vágódó beadással akár egyenlíthetett volna. Ami nem sikerült akkor, néhány perc múlva, az 57. percben összejött: Danko Lazovic remek szöktetésével Loic

Nego lépett ki, és higgadtan emelt a görög kapuba.

A székesfehérváriak nem álltak le, továbbra is támadásban maradtak. A fehérvári gólszerző, majd Marko Scepcovic távoli próbálkozása is góllal kecsegtetett. A Vidi FC előtt felcsillant a remény a győzelemre, mivel a lengyel játékvezető Hélder Lopest kiállította. A magyar bajnok az utolsó másodpercekig elkeseredetten küzdött a hosszabbításért, de nem sikerült újabb gólt elérnie.

Az AEK Athén legutóbb a 2006/07-es idényben szerepelt a BL csoportkörében.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező, 4. forduló, visszavágó: AEK Athén (görög) – Vidi FC 1-1 (0-0). Továbbjutott: az AEK Athén, 3-2-es összesítéssel.

Athén, Szpirosz Luisz Olimpiai Stadion, 42 ezer néző, vezette: Marciniak (lengyel).

Gólszerzők: Mantalosz (48 – tizenegyesből), illetve Nego (57.). Sárga lap: André Simoes (81.), Hult (90+8.), illetve Nikolov (7.), Nego (38.), Hadzic (42.), Fiola (47.), Lazovic (90+8.), Juhász R. (90+8.).

Piros lap: Hélder Lopes (81.), Livaja (90+8.).

AEK Athén: Barkasz – Bakakis, Oikonomu, Lampropulosz, Hult – André Simoes, Galanopulosz – Hélder Lopes, Klonaridis (62. Ponce), Mantalosz (90. Cosic) – Livaja (84. Alef).

Vidi: Kovácsik – Fiola, Juhász R., Vinicius, Stopira – Nego, Hadzic, Kovács I., Nikolov (46. Pátkai) – Lazovic, M. Scepcovic.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező, 4. forduló, visszavágó:

* Dinamo Zágráb (horvát) – Young Boys (svájci) 1-2, továbbjutott: a Young Boys, 3-2-es összesítéssel

* Dinamo Kijev (ukrán) – Ajax (holland) 0-0, továbbjutott: az Ajax, 3-1-es összesítéssel

* AEK Athén (görög) – Vidi FC 1-1 (0-0), továbbjutott: az AEK Athén, 3-2-es összesítéssel

Készíts szelfit vagy fotót a kedvenc Maros megyei műemlékvedel, péntekig még benevezheted a Sharing Heritage fotóversenyre!

A Maros Megyei Tanács, a Maros Megyei Múzeum és a Visit Mures Egyesület fotóversenyt hirdetett a kulturális örökség európai napja alkalmából.

A versenyen, életkortól függetlenül, bárki részt vehet, aki szeret fényképezni, és az általa készített fényképpel szeretné másoknak is megmutatni Maros megye tárgyi és szellemi kulturális örökségét.

Maros megyében több mint 1000 műemlék van, amelyek szerepelnek a Kulturális Minisztérium által kiadott, Románia történelmi műemlékeinek listáján. Megyénkben található a legtöbb kastély Románia-szerte, ezek közül kettő, a segesvári és a szászkezdí vár az UNESCO-világörökség részét képezi. Ilyen gazdag örökség tulajdonosaként úgy véljük, fontos, hogy felhívjuk a figyelmet a kulturális örökségvédelem és múltunk megismerésének fontosságára.

A Sharing Heritage verseny témája: Maros megye kulturális öröksége, és két kategóriában lehet pályázni:

Szelfi egy műemlékkel, és Maros megye tárgyi és szellemi kulturális öröksége.

1. A *Szelfi egy műemlékkel* kategóriában a pályázó egy szelfi típusú fényképet kell készítsen Maros megye egyik, a nemzeti örökség részét képező műemlék épületével. Például: kastélyok, várak, tornyok, templomok, emlékházak, múzeumok, paloták. A fotót úgy kell elkészíteni, hogy az épület felismerhető, azonosítható legyen.

2. A *Maros megye szellemi és tárgyi kulturális öröksége* kategóriában a fotók bármilyen részt kiemelhetnek, ami Maros megye szellemi és tárgyi örökségéhez tartozik – műemlék épületek, néphagyományok és népszokások, népviseletek.

gyománnyok és népszokások, népviseletek.

Mindkét kategóriában egy szakemberekből álló zsűri 30 fotót fog kiválasztani, amelyekből a marosvásárhelyi Kultúrpalotában nyílik kiállítás szeptember 15-én, a kulturális örökség európai napján.

A fotókat augusztus 31-ig lehet beküldeni a sharingheritage@kulturpalota.ro e-mail-címre.

Kategóriánként a három legjobbnak ítelt pályamunkát díjazzuk.

A *Szelfi egy műemlékkel* kategória díjai:

I. díj: egy két személyre szóló hétvége a szováta Maros Hotelben teljes ellátással, spa használatával.

II. díj: egy két személyre szóló belépő a marosszentgyörgyi Apolló Wellnessközpontba, masszázsjeggyel.

III. díj: egy két személyre szóló romantikus vacsora a Haller-kastélyban.

A *Maros megye anyagi és szellemi kulturális öröksége* kategória díjai:

I. díj: 1500 lej
II. díj: 1000 lej
III. díj: 500 lej

A verseny szabályzatát és a részvételi feltételeket az alábbi linken lehet elolvasni: <https://bit.ly/2LUpZJn>

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

A MAROSKERESZTÚRI AGROINDUSTRIALA RT. – székhely: Maroskeresztúr, Gostatului u. 397. szám, Maros megye – közli, hogy 2018. szeptember 6-tól kezdődően 8–14 óra között a cég székhelyén lehet jelentkezni a haszonbérleti díj kifizetésére. Ez a tevékenység minden csütörtökön folytatódik 2018. október 26-ig. A személyi igazolvány felmutatása szükséges. (20436)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 70 m²-es, háromszobás, magasított földszinti tömbházlakás a Tudor negyedben, Înfrățirii utca. Érdeklődni 9–20 óra között a 0770-845-052-es telefonszámon. (1916)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (1845-I)

ELADÓ 2 szobás, földszinti tömbházlakás a Kövesdombon, a Parângului utcában. Tel. 0748-151-982. (10085)

ELADÓ 2-es, 3-as, 4-es váltókeke, tárcsás kasza, 165 cm. Tel. 0743-860-354, 0745-404-666. (sz-I)

ELADÓK előnevelt húskacsák és vegyes hasznú csirkék. Érdeklődni 8–16 óra között a 0265/331-016-os telefonszámon. (-I)

TŰZIFA eladó. Tel. 0758-548-501. (1914)

TŰZIFA eladó. Tel. 0747-594-011. (1913)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (1919-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (1919-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9701)

AUTOMATA MOSÓGÉPEKET javítok. Tel. 0755-825-502. (10070)

VÁLLALUNK: tetőfedést, bádogosmunkát, kisebb külső-belső javításokat stb. 14% kedvezménytel. Tel. 0742-778-207, Misi. (10059-I)

VÁLLALUNK: ács munkát, cserépforgatást, csatornajavítást, bármilyen munkát. Tel. 0748-901-446. (9661)

MAROSVÁSÁRHELYI fogászati rendelőbe asszisztensnőt keresünk. Érdeklődni a 0741-645-773 telefonszámon. (1890-I)

KIADÓ üzlethelyiség, 42 m², Cuza Vodă utca 5. szám. Tel. 0726-154-974. (1897-I)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (10000-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Egy pillanat és mindenek vége, olyan gyorsan távoztál a végtelenben. Marad a bánat és egy csendes sírhalom a távolban, szerető szívünkben örök fájdalom.

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 30-án **BARTHA-KOVÁCS ANNÁRA** halálának első évfordulóján. Szép emléket szeretettel őrizzük. Testvéred, Ida és a nagy család. (10099-I)

Maroknyi fény, tengernyi bánat és mélyes csend maradt utánad. Múlik az idő, de a fájdalom nem csitul, szemünkből a könny naponta kicsordul. Öröm a mosolyod, még most is látjuk, idézzük szavaid, tetteid, hogy belépj az ajtón, még most is várjuk. Érezzük, vigyázol ránk onnan fentről, lelkünkhöz szölsz a végtelenből. Fájó szívvel emlékezünk augusztus 30-án **BUTTA MARGITKÁRA** született Berekméri halálának hatodik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzik: férje, Feri és fia, Szilárd. (10088-I)

Soha el nem múlt fájdalommal emlékezem az ákosfalvi **VIOLA JULIÁNNÁRA** halálának 2. évfordulóján, valamint egyetlen fiamra, **ANTIÁRA** halálának 35. évfordulóján. Isten adjon nekik csendes pihenést! Nyugodjanak békében! A szerető férj és édes-apa, Anti. (1918-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú, megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, anyatárs, sógornó, a jobbágyfalvi születésű **FRUNZA ILONA (Picuri)** szül. Szöcs

a Metalotehnica volt dolgozója életének 69. évében, hosszú, de türelemmel viselt szenvedés után megpihent, visszaadta lelkét szeretett Urának. Drága halottunk temetése augusztus 30-án, csütörtökön 13 órakor lesz a Nyár utcai temetőben, katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (1898-I)

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, tisztelték, szerették, hogy 2018. augusztus 28-án, életének 77. évében elhunyt **SZÁSZ BÉLA GYULA** okleveles építőmérnök. Temetése a református sírkertben 2018. augusztus 31-én, pénteken déli 12 órakor lesz. Szerettei. (1905-I)

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér és rokon, a szelíd szívű **BARTHA MAGDOLNA** szül. Nagy 79 évesen, súlyos szenvedések közepette befejezte földi életútját. A virrasztásra augusztus 30-án 20 órától kerül sor a Remeteszög utcai kápolnában, a temetés 31-én 13 órakor lesz ugyanott, adventista szertartás szerint. Emléke legyen áldott!
A gyászoló család. (1924-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, dédmama, testvér, és rokon, **SZATMÁRI IRMA** szül. Tanási életének 83. évében hosszú betegség után csendesen megpihent. Temetése augusztus 31-én 14 órakor lesz a marosszentkirályi református templom cinterméből, református szertartás szerint. Búcsúznak tőle: férje, gyermekei, unokái, testvérei és dédunokái. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (1926-I)

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

Legőszintébb részvételünket fejezzük ki Szász Ávéd Rózsának **FÉRJE** elhunytá alkalmából. A **MÖMKE** tagjai. (1921-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, **JENEY JÓZSEF** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek és fájdalmunkban osztoztak. Emléke szívünkben örökké élni fog. „Aki hisz énbennem, ha meghal is, él.” (János 11:25) A gyászoló család. (1868-I)

Hajdina-rendezvényesorozat Marosludason

Szeptember 1-jén, szombaton daltól, zenétől, táncból lesz hangos Marosludas 1918. Dec. 1. útja.

Délután 5 órakor a Petőfi Sándor szobornál a kegyelet virágait, koszorúját helyezi el, illetve ülteti a fennmaradás zálogát hirdető újabb tujfanyót a csaknem kétszáz táncos, énekes, jelenlétével. Ezután népviseleti parádé a Városháza előtti téren, ahol Moldovan Ioan Cristian polgármester és Kocsis Csaba kerületi elnök fogadja a táncosokat, énekeseket. A művelődési ház nagytermében lesz a folklórtalálkozó gála.

Fellép: a Bukovinai Székelyek Szekszárdi Egyesület Maroknyi Székely Népdalkör, az Érdi Bukovinai Székelyek Népdalkör C.T., a madéfalvi Merekllye néptánccsoport, a megyesi Gyöngyvirág néptánccsoport, a marosvásárhelyi Csillagfény néptánccsoport, a gyulaakutai Szívárvány néptánccsoport, a mezőbándi Csipkebogyó néptánccsoport, a búzásbesenyői Búzakoszorú néptánccsoport, valamint a házigazda Haricska, Tatárka, Pohánka és Hajdina néptánccsoportok.

Vasárnap de. 10-től a Bukovinai Székelyek Szekszárdi Egyesület

Maroknyi Székely Népdalkör, az Érdi Bukovinai Székelyek Népdalkör C.T., a madéfalvi Merekllye néptánccsoport tagjai, valamint a házigazdák hálaadó szentmisén vesznek részt a Mária, Magyarok Nagyszónya római katolikus templomban Marosludason.

Innen déli 12 órakor az andrássytelepi Boldog Gizella-templomba mennek át, a templomkertben ifj. gróf Andrássy Gyula szobránál virágot és koszorút helyeznek el, dalolnak, majd kimennek a temetőkerthé, megkeresik elszármazottaik sírhelyeit.

Jó tudni, hogy a szekszárdiak és a Hajdina egy csoportja már reggel korán Andrássytelepen a Petőfi Sándor Ált. Iskola udvarán zajló gulyásfőző vetélkedőn lesz.

Az iskola udvarán felállított színpadon a délután folyamán fellépnek a határon túli és a madéfalvi vendégek, illetve a házigazda Haricska, Tatárka, Pohánka, Hajdina néptánccsoportok. Valamennyiük táncait a Kedves zenekar kíséri.

A Hajdina-rendezvényesorozat a Marosludasi Magyar Napok részeként teszi hangulatosabbá, színesebbé, emelkedettebbé a hétvégét.

Látogass el a

standjához a Vásárhelyi Forgatag keretén belül, és válassz kedvedre programajánlataink közül:

- ad hoc irodalom felnőtteknek, könyvjutalommal;

- ügyességi játékok kicsiknek, választható jutalommal;

- rajzold le saját kismánód a helyszínen, aki bekerülhet a következő Pirinyó kötetbe.

Várunk szeretettel, péntektől vasárnapig!

LUCIAN BLAGA EGYETEM – NAGYSZEBEN

FELVÉTELI 2018

Távoktatás és csökkentett látogatású oktatás

Távoktatási és csökkentett látogatású oktatási tanszék
550024 Nagyszeben, Victoriei sugárút 10. sz. Tel. 0269/250-432; titkársági program: hétfő–péntek 9–15 óra között

Karok	Terület/Szak	Oktatási forma/ Helyek száma	Felvételi	Tandij
Gazdaságtudományi Kar (3 év)	Üzletgazdás / Turizmus, kereskedelmi és szolgáltatói gazdaság (akkreditált)	TO / 125 hely	érettségi átlag – 100%	2800 lej/ év
	Menedzsment/Menedzsment (akkreditált)	TO / 100 hely		2800 lej/ év
	Könyvelés / Könyvelés és számviteli informatika (akkreditált)	TO / 100 hely		2800 lej/ év
	Pénzügy / Pénzügy-bank (akkreditált)	TO / 125 hely		2800 lej/ év
	Marketing / Marketing (engedélyezett)	TO / 100 hely		2800 lej/ év
Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Környezetvédelmi Kar (4 év)	Mezőgazdaság / Hegyvidéki mezőgazdaság (akkreditált)	TO / 50 hely	érettségi átlag – 100%	2500 lej/ év
	Élelmiszeripari mérnöki / Élelmiszeripari mérnök (akkreditált)	TO / 50 hely		2900 lej/ év
Jogi Kar	Jog / Jog (4 év) (akkreditált)	TO / 120 hely	érettségi átlag – 100%	2900 lej/ év
	Igazgatástudomány / Közigazgatás (3 év) (akkreditált)	TO / 75 hely		2800 lej/ év
Mérnöki Kar (4 év)	Mérnöki és menedzsment /Gazdasági mérnök mechanika szakterületen (akkreditált)	TO / 75 hely	érettségi átlag – 100%	3400 lej/ év
	Bányászat, kőolaj- és gázkitermelés / Szénhidrogének szállítása, raktározása és elosztása (engedélyezett)	CSLO / 60 hely		3400 lej/ év
Társadalomtudományi Kar (3 év)	Neveléstudomány/Pedagógia, óvodai, általános iskolai oktatás (ideiglenesen engedélyezett)	TO / 75 hely	érettségi átlag – 60% rácseszt – 40%	2750 lej/ év

* TO – távoktatás; CSLO – csökkentett látogatású oktatás

Magiszteri tanulmányok

Gazdaságtudományi Kar (4 félév)	Üzletgazdás / Turizmus, kereskedelmi és szolgáltatói gazdaság (akkreditált) B2	CSLO / 40 hely	Felvételi: – licencvizsgaátlag – 75% – írásbeli vizsgajegy – 25%	3300 lej/ év
	Üzletgazdás / Cégmarketing, menedzsmentstratégiák és politikák (akkreditált) B4	CSLO / 40 hely		3300 lej/ év
	Könyvelés / Könyvelés-számvitel és audit (akkreditált) B8	CSLO / 50 hely		3300 lej/ év
Jogi Kar	Jog / Magánjog (Drept judiciar privat) (akkreditált) – 2 félév	CSLO / 25 hely	Felvételi: licencvizsgaátlag – 100% – beszélgetés (megfelel/nem felel meg)	3000 lej/ év
	Igazgatástudomány / Európai közigazgatás – 4 félév (akkreditált)	CSLO / 50 hely		3000 lej/ év

Beiratkozni a marosvásárhelyi kihelyezett központban:

Unirea Főgimnázium
Mihai Viteazul utca 17. szám
Tel.: 0265-214-489.

dep.didu@ulbsibiu.ro
http://didu.ulbsibiu.ro

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A MUREȘ MEX RT. a nyáradtői ipari parkba alkalmaz FAIPARI MUNKÁSOKAT. Az önéletrajzokat a lucian.radu@mobexpert.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0720-333-573-as telefonszámon vagy a Parcul Industrial Mureș – Vidrasău nr. 1/G címen. (20438)

FÉMMEGMUNKÁLÓ CÉG munkatársakat keres a következő szakmákba: LAKATOS, HEGESZTŐ, CSISZOLÓ, SZAKKÉPZETLEN MUNKÁS. Ajánlunk versenyképes fizetést, étkezési jegyeket, szállítást stb. Tel. 0744-394-486. (20440-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI INRECO ÉPÍTŐIPARI MAGÁNCÉG ÉPÍTŐMÉRNOKÖT, GÉPKÉZELŐT (betanítását vállaljuk), valamint TEHERGÉPKOCSI-VEZETŐT alkalmaz. Az önéletrajzokat az inreco@inreco.ro e-mail-címre vagy a 0365-430-151-es faxszámra várjuk. Érdeklődni a 0365-430-150-es telefonszámon lehet. (62606-I)

A TIMKO PÉKSÉG ELÁRUSÍTÓKAT és SOFŐRÖKET alkalmaz. Szakmai tapasztalat nem szükséges. Szívesen betanítunk bárkit, aki csapatunk tagjává szeretne válni. Fizetés 1800 lej kézbe. Alkalmazunk SZAKKÉPZETT PÉKEKET 2400 lejes fizetéssel. Tel. 0756-128-313. (62557-I)

ELADÁSI ÜGYNÖKÖT és B kategóriás hajtásával rendelkező SOFŐRT alkalmaz disztribúciós cég. Tel. 0728-169-805, 0722-383-216. (sz-I)

MAROSVÁSÁRHELYI MAGÁNCÉG gépész vagy mechatronika szakos MÉRNOKÖT alkalmaz. Jelentkezési önéletrajzzal a contact@contiplay.ro e-mail-címen. Tel. 0748-114-403. (20459-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez egy BELSŐ AUDITORI állás betöltésére – COR-kód 241105 – meghatározatlan időre. A versenyvizsga időpontja: 2018. szeptember 19., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265/328-888-as telefonszámon. (-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez öt KARBANTARTÓ VILLANYSZERELŐI állás – COR-kód 741307 – betöltésére, meghatározatlan időre. A vizsga időpontja: szeptember 20., 10 óra. Bővebb tájékoztatás a repülőtér weboldalán: www.transylvaniaairport.ro és a 0265/328-888-as telefonszámon. (-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez egy SZAKFELÜGYELŐI állás betöltésére (CFG, CFP gazdasági feladatkörrel) – COR-kód 241304 – meghatározatlan időre. A versenyvizsga időpontja: 2018. szeptember 18., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265/328-888-as telefonszámon. (-I)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA munkatársat keres LABORÁNSI, LABOR-TECHNIKUSI ÁLLÁS betöltésére. Bővebb információk a www.ms.sapientia.ro honlapon. (-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és KARBANTARTÓT. Tel. 0744-644-026. (62626-I)

A Népújság hirdetési irodájában
felveszünk

APRÓHIRDETÉST

a kolozsvári SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE
és az aradi NYUGATI JELENBE.

GUTENBERG
KÖNYVESBOLT

Bedő Imre: FÉRFIENERGIA

Gutenberg Könyvesboltok

Csíkszereda: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 gutenbergekonyvesboltcsikszereda
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 gutenbergekonyvesboltsekelyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 gutenbergekonyvesboltmarosvasarhely

A Gutenberg Kiadó könyvei és kiegészítői kedvezményesen megvásárolhatók
a Gutenberg Könyvesboltokban, valamint a www.gutenbergkonyvesbolt.ro webáruházban.

Sajtóközlemény

Dátum: 2018. 08. 28.

A Maros Megyei Tanács elkezdte a *Mondj nemet a korrupciónak* projekt megvalósítását

A Maros Megyei Tanács az Adminisztratív Kapacitás Fejlesztése Operatív Program keretében nyert támogatást a 2016-2020 közötti Országos Korrupcióellenes Stratégia gyakorlatba ültetésére.

A projekt **fő célkitűzése** kialakítani és hatékonyabbá tenni a Maros Megyei Tanácsnak a korrupció megelőzését és visszaszorítását célzó intézkedéseit a helyi közigazgatás területén, javítani az integritást az intézmény teljesítményének növelése érdekében, átláthatóbbá tenni a döntéshozatali eljárásokat, a nagyközönség elvárásainak megfelelően.

A projekt sajátos célkitűzései:

- A 2016-2020 közötti Országos Korrupcióellenes Stratégia, illetve a korrupciós kockázatok és veszélyforrások azonosítására kidolgozott módszertan gyakorlatba ültetése;
- A Maros Megyei Tanács és az alárendelt intézményekben dolgozó alkalmazottak képzése, hogy alkalmazni tudják az etikára, integritásra és döntéshozatalra vonatkozó előírásokat a korrupció megelőzése és visszaszorítása érdekében;
- A lakosság tájékoztatása arról, hogy milyen szerepük van a korrupciós cselekedetek leleplezésében és megelőzésében: tv-spot bejátszása, 1000 szórólap kiosztása, 150 plakát kihelyezése, a projekthez kapcsolódó információk közzététele a Maros Megyei Tanács honlapján és közösségi oldalain.

A projekt várt eredményei: olyan eljárások és monitoringeszközök elfogadása a Maros Megyei Tanács szintjén, amelyek lehetővé teszik a korrupciós cselekedetek kockázati tényezőinek azonosítását, illetve amelyek hozzájárulnak a korrupció megelőzéséhez és visszaszorításához; olyan intézkedések gyakorlatba ültetése, amelyek az integritásra vonatkozó szabványok alkalmazását segítik a Maros Megyei Tanács szintjén; a Maros Megyei Tanács alkalmazottai bizonylatot kapnak arról, hogy kiképezték őket a korrupció megelőzése, az átláthatóság, etika és integritás témakörében.

A projekt összköltsége 399.841,20 lej, amelyből 7.996,83 lej a megyei tanács önrésze.

A projekt megvalósítási ideje: 16 hónap.

Maros Megyei Tanács

Competența face diferență! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European

Gyógyászati segédeszközök forgalmazó cég raktárost és területi képviselőt alkalmaz

Feladatok – raktáros:

- beérkező áru tárolása
- csomagolás
- számlázás
- áru előkészítése szállításra
- a raktári rend folyamatos fenntartása
- a raktárkészlet nyilvántartása
- egyéb, kihívást jelentő feladatok

Elvárások:

- önálló és precíz munkavégzés
- terhelhetőség
- számítógép-ismeretek (legalább középfokon)
- korrektség

Feladatok – területi képviselő:

- a meglévő ügyfelekkel való kapcsolattartás
- új kliensek megkeresése, üzleti kapcsolat létrehozása és ápolása
- rendelés felvétele és kintlevőség behajtása
- adminisztratív teendők ellátása, kimutatások, jelentések készítése

Elvárások:

- minimum középfokú végzettség, érettségi
- hatékony és gyors, önálló munkavégzés
- kiváló kommunikációs készség, megnyerő üzleti megjelenés
- kiváló problémamegoldó képesség, rugalmasság, megbízhatóság, precizitás
- minőség- és eredményorientált hozzáállás
- pozitív, optimista szemlélet
- MS Office-tapasztalat (Word, Excel aktív használata)
- B kategóriás jogosítvány
- hosszabb delegációkra való hajlandóság

Önéletrajzokat

az info@vital-logistic.ro e-mail-címre várunk szeptember 7-ig.

Kibéd Község Polgármesteri Hivatala

szeptember 28-án 11 órakor írásbeli versenyvizsgát szervez a hivatal Kibéd 452. sz. alatti székhelyén egy köztisztviselői állás betöltésére (felügyelő, I. osztály, fő szakmai fokozat), meghatározatlan időre a pénzügy, könyvelőség, adók és illetékek osztályon.

A jelentkezőknek teljesíteniük kell a köztisztviselők jogállásáról szóló, 1999. évi 188-as számú újraközlött törvény 54-es cikkelyében előírt feltételeket, valamint rendelkezniük kell pénzügy vagy könyvelőség terén szerzett egyetemi diplomával és 7 év gyakorlattal a szakmában.

A jelentkezési iratcsomót a polgármesteri hivatal székhelyén lehet benyújtani szeptember 19-én 12 óráig.

A versenyvizsga részvételi feltételei, a könyvészeti anyag, valamint az állás részletes munkaköri leírása ki van függesztve az intézmény székhelyén és közzétettük az intézmény weboldalán, a www.kibed.ro és a <http://www.e-primarii.ro/primaria-chibed> oldalon is.

Bővebb tájékoztatást a vizsgabizottság titkárától, Marton Melindától kérhetnek az érdeklődők telefonon a 0265-717-783 számon, vagy e-mailben: chibed@cjmures.ro.

Dósa Sándor polgármester

A marosvásárhelyi Siletina Impex Kft. a következő állásokat hirdeti meg:

A. Műhelyvezető az autószerelő és karbantartó műhelybe

Követelmények:

- professzionális autóiipari végzettség: mester, technikus, almérnök vagy mérnök
- műhelyszervezési és -vezetési képesség
- szakmai gyakorlat

B. Autószerelő

Követelmények:

- autószerelői szakképesítés
- legalább kétévnyi szakmai tapasztalat

C. Autóvillamosági szakember

Követelmények:

- autóvillamosági szakképesítés
- autóvillamosági ismeretek
- legalább két év szakmai tapasztalat

Amit ajánlunk:

- dinamikus munkakörnyezet
- motiváló bérezés
- étkezési jegyek
- marosvásárhelyi lakhely esetén szállítás a munkahelyre, majd onnan haza
- egyéb előnyök

A jelentkezéshez szükséges kérvényt, az önéletrajzot, az elvégzett tanulmányokat, képzettséget igazoló iratokról készült másolatokat, illetve esetleges ajánlásokat a cég székhelyén – Marosvásárhely, Bega utca 2. szám – lehet benyújtani hétfőtől péntekig 9 és 15 óra között.

Csak a kiválasztott jelentkezőket hívjuk állásinterjúra.

A cég fenntartja a jogot a jelentkezők által nyilatkozottak tesztelésére. További információk a 0265-269-077-es vagy a 0733-090-691-es telefonszámon.

A Siletina Impex Kft. vezetősége

Marosvásárhelyi Rádío România

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

A marosvásárhelyi Siletina Impex Kft. alkalmaz TAXISOFŐRÖKET

Követelmények:

- érvényes taxisofőri tanúsítvány
  - legalább két éve megszerzett B kategóriás hajtási jogosítvány, legalább 21 éves életkor és hajlandóság a taxisofőri tanúsítvány megszerzéséhez szükséges tanulmányok elvégzésére a cég költségén
  - ápoltság
  - kedvesség, professionalizmus
- Amit ajánlunk:**
- dinamikus munkakörnyezet
  - motiváló bérezés
  - étkezési jegyek
  - marosvásárhelyi lakhely esetében szállítás a munkahelyre, majd onnan haza
  - egyéb előnyök

A jelentkezéshez szükséges kérvényt, az önéletrajzot, az elvégzett tanulmányokat, képzettséget igazoló, a taxisofőri tanúsítványról készült másolatokat, illetve esetleges ajánlásokat a cég székhelyén – Marosvásárhely, Bega utca 2. szám –, a titkárságon lehet benyújtani hétfőtől péntekig 9 és 15 óra között.

Csak a kiválasztott jelentkezőket hívjuk állásinterjúra.

A cég fenntartja a jogot a jelentkezők által nyilatkozottak tesztelésére.

További információk a 0265-269-077-es vagy a 0733-090-691-es telefonszámon.

A Siletina Impex Kft. vezetősége

Târgu Mureș 88,1 MHz
Marosvásárhely 88,1 MHz
Bovata 102,1 MHz
Bovata 102,1 MHz

r • a • d • i • o

Reghin 84,7 MHz
Sighișoara 104,3 MHz
Sebeș 104,3 MHz

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060